

Articolul 17, Art. 45, Art. 46 din Regulamentul (UE) nr. 1305/2013,

Articolul 13 Regulamentul Delegat (UE) nr.807/2014

Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la ariile de intervenție și la obiectivele transversale

Așa cum reiese din Acordul de Parteneriat și din analiza SWOT, există o serie de nevoi pentru investiții în active fizice în agricultură și în sectorul de prelucrare a produselor alimentare în România, în scopul de a moderniza și îmbunătăți productivitatea și competitivitatea în sectorul agro-alimentar, cum ar fi:

- înzestrarea tehnică a fermelor, precum echipamente, mașini și utilaje performante, sisteme eficiente de irigare la nivelul fermei (tehnologii de irigare la nivelul fermei care să conducă la economisirea apei),
- stimularea cultivării și depozitării de legume–fructe (soiuri autohtone, adaptate condițiilor pedoclimatice, construcții, spații protejate de cultivare a legumelor), a culturilor de câmp (soiuri autohtone), creșterii efectivelor de animale (suine, bovine și păsări) și valorificarea raselor autohtone.
- investiții necesare diversificării activităților agricole din cadrul exploatațiilor și adăugarea de plus valoare produselor agricole,
- stimularea asocierii și a investițiilor care deservește formele asociative ale fermierilor,
- investiții pentru a promova utilizarea eficientă a resurselor și a calității aerului, inclusiv producția de energie regenerabilă pentru utilizare proprie, precum și pentru reducerea emisiilor de GES și amoniac din agricultură.
- dezvoltarea și adaptarea infrastructurii agricole și forestiere

Gradul relativ scăzut de dotare și tehnologiile depășite utilizate în majoritatea exploatațiilor agricole și a unităților de profil, se reflectă în nivelul redus al productivității muncii din sector și în calitatea produselor. Prin urmare, se impune introducerea de tehnologii noi, moderne și prietenoase cu mediul (acoperite de secțiunea privind contribuția măsurii la DI menționat mai jos) care să contribuie la creșterea nivelului global de performanță al exploatațiilor. Accentul va fi pus, în special, pe exploatațiile de dimensiuni medii, cu potențial de creștere și de a deveni competitive prin investiții.

De asemenea, este nevoie de o mai bună integrare a producătorilor agroalimentari pe piață și la nivelul lanțurilor alimentare. Pentru producătorii mai mici, accentul va fi pus pe stimularea asocierii și accesarea sprijinului pentru investiții colective în interesul membrilor, în timp ce pentru marii actori este nevoie de investiții în modernizare și în conformitatea cu noile cerințe UE, cu accent pe sectoarele care oferă cea mai mare valoare adăugată și înregistrează cerere pe piață.

Cooperativele și grupurile de producători au un rol important în mai buna corelare dintre ofertă și cerințele de piață și în furnizarea unei eficiențe mărite prin marketing comun al produselor produse de către membrii acestora, în special în cazul fermelor mici. De aceea,

acestea vor fi încurajate și prioritizate în a realiza investiții pentru dezvoltare și în interesul membrilor. Astfel va fi abordată într-un mod coerent problematica consolidării și restructurării fermelor de mici dimensiuni putând astfel, prin intermediul cooperativelor și a grupurilor de producători, să poată beneficia de sprijin pentru a acționa împreună pentru o mai bună integrare pe piață.

Totodată, promovarea investițiilor în integrarea producției cu procesarea la nivelul fermei (cum ar fi procesarea la nivel de fermă și adăgarea de plus valoare produselor agricole) va asigura creșterea viabilității economice a acestora și crearea de venituri adiționale pentru fermieri.

De asemenea există o gamă variată de potențiale resurse de producție a energiei regenerabile din agricultură (resturile vegetale rezultate în urma recoltării produselor agricole sau deșeurile rezultate din creșterea animalelor), însă nivelul de utilizare și valorificare este redus ca urmare a limitărilor tehnologice, a eficienței economice și a restricțiilor de mediu. Aceste resurse alături de celelalte resurse regenerabile (energia solară, eoliană, geotermală etc), pot fi folosite pentru a obține energie regenerabilă care să fie utilizată în propriul proces productiv al fermelor sau unităților procesatoare, contribuind, în acest fel, la reducerea costurilor cu energia (electricitatea și agentul termic) și pentru a contribui la eforturile de dezvoltare a unei economii cu emisii reduse de carbon.

Metodele inadecvate de gestionare a gunoiului de grajd de către fermele zootehnice constituie un important factor de risc nu doar pentru emisiile de gaze cu efect de seră (GES) și amoniac, dar și pentru poluarea apei. Pentru a atenua nivelul actual al emisiilor de gaze cu efect de seră și amoniac din agricultură, în contextul intensivizării durabile a agriculturii, există nevoia de a sprijini investițiile în managementul gunoiului de grajd. De asemenea, există nevoia de a reduce emisiile utilajelor folosite în agricultură, utilizarea unor tehnologiilor și echipamente care să asigure un bun management al utilizării îngrășămintelor, precum și aplicarea unor bune practici de gestionare a solului.

Luând în considerare suprafața scăzută cultivată cu soiuri autohtone și numărul mic de animale de rasă autohtone adaptate la condițiile locale, va fi acordată o atenție specială prin prioritizarea fermelor care produc/cultivă astfel soiuri sau obțin/cresc astfel de rase.

De asemenea pe fondul declinului major din ultima perioadă al cultivării în spații protejate a legumelor, precum și a declinului pieței românești de produse locale, în ciuda unui climat favorabil pentru producția lor, investițiile care prevăd astfel de culturi vor fi de asemenea prioritizate.

În ceea ce privește sectorul pomicol, analiza socio-economică evidențiază o serie de aspecte care impun necesitatea restructurării și realizării de investiții în acest sector. Acestea sunt necesare pentru ameliorarea nivelului global de performanță al exploatațiilor agricole.

Din analiza asupra situației plantațiilor pomicole pe baza criteriilor privind evoluția suprafeței ocupate, rata de înlocuire și înființare, vârsta și potențialul de producție s-a constatat nevoia realizării de investiții pentru refacerea suprafețelor pomicole prin înființarea de plantații noi și prin reconversia plantațiilor existente, în scopul creșterii competitivității sectorului.

Pentru a putea asigura necesarul de material săditor, de calitate, adaptat la condițiile pedoclimatice din România, este nevoie de creșterea suprafețelor ocupate de pepinierele

pomicole și de diversificarea speciilor și soiurilor cultivate.

La nivelul exploatațiilor pomicole se regăsesc dotări tehnologice uzate fizic și moral, aspect ce se reflectă negativ în productivitatea, profitabilitatea, competitivitatea acestor exploatații și asupra mediului și climei. Lipsa resurselor pentru realizarea de investiții face ca plantațiile existente să aibă acces redus la echipamente moderne pentru cultivare, întreținere și recoltare. Pentru a valorifica potențialul acestor exploatații sunt necesare investiții de modernizare, precum construcții, echipamente, utilaje, etc. Astfel, se va îmbunătăți eficiența costurilor, diversificarea venitului prin promovarea procesării la nivel de ferma, creșterea productivității muncii și atingerea standardelor de calitate.

Investitiile în unitățile de procesare de la nivelul fermelor pomicole vor conduce la creșterea valorii adăugate a produselor agricole și creării de locuri de muncă în producția primară de fructe și în industria de procesare a fructelor, domeniu în care România are tradiție și potențial, dar care din cauza fragmentării exploatațiilor agricole și investițiilor reduse a înregistrat un declin important în ultimele două decenii.

În scopul creșterii competitivității sectorului și abordării fragmentării exploatațiilor pomicole sunt prioritizate exploatațiile agricole mici, formele asociative din sectorul pomicol, tinerii și fermierii cu studii în domeniul agricol.

Numărul unităților de procesare a produselor agroalimentare din România înregistrează, în continuare, declin din cauza destrămării lanțurilor alimentare integrate și costurilor ridicate de conformare la standardele europene;

Se impune crearea de noi locuri de muncă care să absoarbă forța de muncă excedentară din agricultura de (semi)subzistență, prin stimularea creării de noi unități de procesare a produselor agricole, acolo unde este demonstrat potențial agricol și capacitate de asigurare materie primă. Totodată, modernizarea și dezvoltarea unităților procesatoare existente va contribui la îmbunătățirea productivității muncii și creșterea valorii adăugate a produselor agricole și va permite o mai bună promovare a lanțurilor alimentare.

În ceea ce privește sectorul pomicol, procesarea producției primare conduce la creșterea ponderii de produse procesate cu valoare adăugată mare și poate crea locuri de muncă pentru diverse categorii ale populației, dispunând de largi posibilități pentru valorificarea eficientă atât a materiilor prime cât și a resurselor umane. Această ramură este insuficient dezvoltată având nevoie de investiții în scopul creșterii eficienței economice și a productivității, ce constau în modernizarea/construcția/achiziția de spații de producție și tehnologii moderne, sisteme de colectare, sortare, calibrare, depozitare, condiționare, ambalare, comercializare, dar și în dezvoltarea de noi produse și mărci locale.

De asemenea, susținerea acțiunilor de marketing și de îmbunătățire a planificării strategice a afacerilor și a managementului resurselor conduce la creșterea eficienței economice și a productivității.

Luând în considerare nivelul ridicat de fragmentare al exploatațiilor pomicole și nevoia de creștere a valorii adăugate a produselor din acest sector, prin intermediul sub-măsurii 4.2a sunt prioritizate formele asociative, lanțurile alimentare integrate și produsele de calitate, cu valoare adăugată mare.

Având în vedere cele menționate anterior, în cadrul acestei măsuri, în contextul STP, vor fi

sprijinite investiții în exploatarea pomice, dar și în înființarea și modernizarea unităților de procesare a fructelor.

Atât investițiile în exploatarea pomice cât și cele în unitățile de procesare a fructelor se adresează doar speciilor perene prezentate în capitolul 20 al PNDR, Anexa I a STP, fig.18.

Fragmentarea excesivă a proprietăților și exploatarea agricole și forestiere a făcut ca infrastructura ce deservea sistemele agricole și forestiere (rețeaua de drumuri de acces, sistemele de îmbunătățiri funciare și irigații, sistemele de prevenire a inundațiilor, etc.) concepute în cea mai mare măsură în perioada economiei planificate, să nu mai corespundă noilor structuri de exploatare rezultate (ex.: amenajările pentru irigații, investițiile cu potențial de economisire a apei, precum depozitarea apei sau drumurile de acces).

În ceea ce privește accesibilizarea fondului forestier, nivelul țintă presupune o creștere cu cel puțin 50% a densității medii actuale, adică de la 6,4 m/ha la aprox. 9 m/ha. Pentru eficientizarea exploatarea forestiere și reducerea eroziunii solului (ca urmare a distanțelor lungi de colectare a lemnului) este necesar ca distanța medie de colectare a lemnului să nu depășească 1,2 km, ceea ce corespunde unei densități medii de drumuri forestiere de 8-9 m/ha.

Schimbările climatice au impact asupra resurselor de apă existente, în special în mediul rural. Având în vedere slaba adaptare a infrastructurii existente la noile structuri agricole și forestiere, sectoarele rămân vulnerabile la condițiile climatice (alternanță secetă și inundații frecvente), cu efecte economice semnificative asupra viabilității economice a fermelor.

Această problemă devine mult mai acută în contextul încălzirii globale.

Conform Anexei nr. 7 – Apa pentru irigații din Legea nr. 171/1997 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național, cu modificările și completările ulterioare, aproximativ 1,5 milioane de hectare sunt propuse pentru reabilitare prioritară pe termen scurt și mediu. Din această suprafață, potrivit Strategiei Investițiilor în Sectorul Irigațiilor, strategie elaborată în anul 2011, ca urmare a Proiectului de Reabilitare și Reformă a Sectorului de Irigații realizat de Banca Mondială și administrat de Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, 823.130 ha sunt viabile din punct de vedere economic. Evaluarea sistemelor a avut în vedere mai mulți factori: gradul de utilizare al sistemului, gradul de acoperire al asociațiilor utilizatorilor de apă, index-ul de ariditate și costurile de irigare.

Cu toate că suprafața amenajată pentru irigații nu a scăzut, suprafața irigată efectiv diferă de la an la an, din diferite cauze, cum ar fi: condițiile meteo, lipsa capitalului pentru investiții în modernizarea infrastructurii secundare de irigații și lipsa tehnologiilor noi care să conducă la îmbunătățirea eficienței energetice și reducerea pierderilor de apă precum și costul apei din cauza liberalizării prețurilor energiei electrice pentru irigații.

Investițiile în modernizarea sistemelor de irigare sunt necesare pentru a îmbunătăți eficiența acestor sisteme (pierderi de apă reduse, îmbunătățirea eficienței energetice), pentru a reduce dependența producției agricole de condițiile meteorologice, pentru a mări competitivitatea agricultorilor, precum și pentru a ajuta sectorul să facă față provocărilor pe termen lung generate de schimbările climatice.

Legătura măsurii cu nevoile:

Sprijinul acordat prin această măsură va contribui la rezolvarea nevoilor ”Nivel adecvat de capital și tehnologie pentru realizarea de activități agricole moderne” (004), „Modernizarea sectorului de procesare a produselor agricole și adaptarea acestuia la standardele UE” (005),

„Lanțuri alimentare integrate” (009), „Adaptarea la efectele schimbărilor climatice” (017), „Nivel redus de emisii GES și amoniac din sectorul agricol și tranziția către o economie cu emisii scăzute de carbon” (018), precum și la „Susținerea unui management eficient și durabil al pădurilor” (013), așa cum sunt identificate în secțiunea 4.2 a programului.

De asemenea, în contextul STP, sprijinul acordat prin această măsură, va contribui la abordarea următoarelor nevoi: Creșterea suprafețelor ocupate de plantații pomicole și de pepiniere, întinerirea plantațiilor existente și diversificarea gamei sortimentale de fructe (001), Ferme pomicole competitive (002), Produse cu valoare adăugată mare și locuri de muncă în arealele pomicole (003), Acces facil la instrumente financiare adecvate pentru fermieri, microintreprinderile și întreprinderile mici din arealele pomicole (006) așa cum sunt identificate în secțiunea 4.2 a TSP.

Pentru a răspunde nevoilor identificate, operațiunile vor fi desfășurate în cadrul a cinci sub-măsuri:

- investiții în exploatați agricole, sM4.1,
- investiții în exploatați pomicole, sM4.1a,
- sprijin pentru investiții în procesarea/marketing produselor agricole, sM4.2,
- sprijin pentru investiții în procesarea/marketing produselor din sectorul pomicol, sM4.2a,
- investiții pentru dezvoltarea, modernizarea sau adaptarea infrastructurii agricole și silvice, sM4.3.

Contribuția măsurii la domeniile de intervenție

DI 2A *Îmbunătățirea performanței economice a tuturor fermelor și facilitarea restructurării și modernizării fermelor, în special în vederea creșterii participării și orientării către piață, cât și a diversificării agricole*

Sprijinul acordat prin sub-măsura 4.1 vizează investiții care să conducă la creșterea nivelului de dotare tehnică al exploatațiilor cu potențial în implementarea proiectelor de investiții viabile, care să asigure continuarea procesului de modernizare al exploatațiilor agricole prin modernizarea construcțiilor fermei, echipamentelor și utilajelor tehnice (inclusiv a instalațiilor de irigații performante la nivelul fermei, îmbunătățirea calității activelor), adoptarea standardelor comunitare, scăderea consumului de energie și care să vizeze diversificarea producției agricole pentru a îmbunătăți viabilitatea economică a exploatației agricole.

De asemenea, sprijinul prin acesta submăsură conduce la creșterea competitivității și viabilității exploatațiilor pomicole atât prin investiții precum echipamente, utilaje, echipamente de irigații în fermă și procesare la nivelul fermei cât și prin investiții ce conduc la creșterea suprafeței ocupate cu plantații pomicole și/sau la reconversia plantațiilor existente (de exemplu: înființarea de noi plantații și/sau replantarea cu soiuri noi, mai productive și mai bine adaptate).

Sprijinul acordat prin sub-măsura 4.3. - îmbunătățirea accesibilității exploatațiilor agricole și silvice prin modernizarea și adaptarea căilor de acces va avea un efect pozitiv asupra competitivității exploatațiilor, asigurând o bună aprovizionare și un acces mai facil către consumatori și piețele de desfacere.

DI 2C *Îmbunătățirea performanței economice a pădurilor*

Sprijinul acordat prin sub-măsura 4.3. - îmbunătățirea accesibilității exploatațiilor silvice prin modernizarea și adaptarea căilor de acces va avea un efect pozitiv prin îmbunătățirea condițiilor pentru executarea lucrărilor silviculturale, prevenirea și stingerea incendiilor și pentru exploatarea pădurilor în condiții ecologice și de rentabilitate.

DI 3A *Îmbunătățirea competitivității producătorilor primari printr-o mai bună integrare a acestora în lanțul agroalimentar prin intermediul schemelor de calitate, creșterea valorii adăugate a produselor agricole, promovarea pe piețele locale, a circuitelor scurte de aprovizionare, grupurilor de producători și a organizațiilor interprofesionale*

Sprijinul acordat prin sub-măsura 4.2 prin investiții individuale și/sau colective va conduce la dezvoltarea și modernizarea unor capacități de procesare și de comercializare a produselor agricole, respectarea standardelor comunitare, incluzând tehnologii moderne, inovații și idei noi, precum și facilități pentru creșterea eficienței și productivității întreprinderilor și a valorii adăugate a produselor agricole. Se vor putea realiza facilități de depozitare și ambalare, sisteme de management al calității, sisteme prietenoase cu mediul, etichetare, promovare și marketing în cadrul lanțurilor alimentare.

Sprijinul acordat prin acesta sub-măsura va contribui la stimularea comercializării produselor prin intermediul lanțurilor scurte de aprovizionare și la o mai bună integrare a fermierilor pe piață prin sprijinul acordat pentru modernizarea și extinderea sistemelor de colectare și condiționare și a unităților de procesare pentru fructe proaspete și produse obținute din fructe, coroborate cu activități de marketing și cu creșterea calității produselor.

DI 5A *Eficientizarea utilizării apei în agricultură;*

Sprijinul acordat prin submăsura 4.3 prin investiții în modernizarea infrastructurii secundare de irigații vor promova tehnologii noi, moderne vor contribui la economisirea apei în agricultura și scăderea costurilor determinate de consumul apei.

DI 5D *Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră și de amoniac din agricultură.*

Sprijinul acordat prin submăsura 4.1 prin investiții în fermele zootehnice, va determina atingerea unui nivel adecvat de dotare și facilități moderne pentru depozitarea și aplicarea gunoiului de grajd și a nămolului de epurare, facilități de biogaz, utilaje folosite în agricultura pentru reducerea amprentei GES și amoniac, precum și tehnologii care contribuie la susținerea unei economii cu un nivel scăzut de carbon.

DI 6A *Facilitarea diversificării, a înființării și a dezvoltării de întreprinderi mici și a creării de locuri de muncă*

Sprijinul acordat prin sub-masurile 4.2 și 4.2a va contribui la crearea de noi unități de procesare a produselor agricole locale, inclusiv a celor de procesare a fructelor și promovarea lanțurilor scurte de aprovizionare, acțiuni ce vor avea ca efect direct crearea de locuri de muncă contribuind astfel la promovarea ocupării forței de muncă.

Efecte secundare

Măsura 4 este direct programată sub domeniile de intervenție indicate anterior. În plus, este

de așteptat că măsura să contribuie indirect la obiectivele aferente domeniilor de intervenție: **3A** prin stimularea unei mai bune integrări a producătorilor agricoli pe piață și la nivelul lanțurilor alimentare integrate, precum și prin stimularea asocierii acestora și accesarea sprijinului pentru investiții colective în interesul membrilor, **5A** prin investițiile în echipamentele/sistemele de irigații, inclusiv facilități de depozitare a apei, realizate la nivelul fermelor, **5B** prin investiții pentru îmbunătățirea eficienței energetice la nivelul fermei și în industria agroalimentară și **5C** prin producerea și utilizarea în scop propriu a energiei regenerabile la nivelul fermelor și unităților procesatoare.

În contextul STP, măsura 4 este programată direct sub domeniile de intervenție indicate anterior (2A, 3A, 6A). În plus, este de așteptat ca măsura să contribuie indirect la obiectivele aferente domeniilor de intervenție 4C și 5E, în principal prin înființarea plantațiilor pomicole, dar și prin reconversia plantațiilor imbatranite.

De asemenea, măsura contribuie indirect (în contextul STP) la obiectivele aferente domeniilor de intervenție 5A (prin sprijinirea utilizării echipamentelor performante de irigații la nivel de ferma) precum și la 5B, 5C, 5D prin promovarea utilizării resurselor de energie regenerabile la nivelul fermelor și unităților de procesare, modernizarea instalațiilor de depozitare și condiționare învechite, modernizarea parcului de mașini și utilaje și prin reducerea cantitatilor de fertilizanți pe bază de azot utilizate.

Contribuția la temele orizontale

Mediu și clima

În cadrul acestei măsuri se vor încuraja investițiile ce vizează eficientizarea/economisirea consumului de apă, utilizarea energiei regenerabile în sectorul agroalimentar, prelucrarea deșeurilor, a reziduurilor precum și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră și de amoniac în agricultură, inclusiv în sectorul pomicol. Investițiile în modernizarea sistemelor de irigații vor fi realizate în conformitate cu prevederile planurilor de management ale bazinelor hidrografice potrivit Directivei Cadru Apă, asigurând contorizarea și eficientizarea consumului de apă și energie.

Investițiile în industria de procesare vor viza reducerea amprentei asupra mediului prin încurajarea de noi metode de păstrare a producției agroalimentare, pentru creșterea siguranței alimentare, produse adaptate mai bine cerințelor pieței, metode de utilizare a deșeurilor și de epurare a apei pentru protejarea mediului, anveloparea clădirilor.

Inovare

Sprijinul pentru realizarea de investiții în active fizice inovative în domeniul producției agricole, a procesării și a infrastructurii agricole și silvice va ameliora performanța economică a exploatațiilor, inclusiv pomicole și va conduce la obținerea de produse procesate cu înaltă valoare. În agricultură, sprijinul va viza îndeosebi folosirea de soiuri de plante mai bine adaptate la secetă, rase de animale mai productive, tehnologii eficiente și moderne, instalații inovatoare. În sectorul de procesare al produselor agro-alimentare, vor fi încurajate acele tehnologii și echipamente cu un caracter inovator, care vor conduce la utilizarea, la o scară mai largă, a tehnologiilor moderne.

Domeniul de aplicare, nivelul sprijinului, beneficiarii eligibili și, dacă este relevant, metodologia de calcul al cuantumului ratei sprijinului, cu defalcare în funcție de submăsură și/sau tipul operațiunii în cazul în care este necesar. Pentru fiecare tip de operațiune, specificarea costurilor eligibile, a condițiilor de eligibilitate, a cuantumurilor și a ratelor de sprijin aplicabile și a principiilor în ceea ce privește stabilirea criteriilor de selecție

4.1 Investiții în exploatații agricole

Submăsură:

- 4.1 - sprijin pentru investiții în exploatații agricole

Descrierea tipului operațiunii

În cadrul acestei sub-măsuri vor fi sprijinite investițiile orientate spre creșterea competitivității exploatațiilor agricole prin dotarea cu utilaje și echipamente performante în raport cu structura agricolă actuală, precum și investițiile pentru modernizarea fermelor (prioritate va fi acordată celor de dimensiuni medii și asocierilor de ferme mici și medii) și îmbunătățirea calității activelor fixe.

De asemenea, în cadrul acestei sub-măsuri, se va acorda sprijin pentru procesarea la nivelul fermei a produselor agricole, pentru care o combinație a elementelor atât din sub-măsura 4.1 cât și 4.2 (pe baza art. 17 (1) și 17 (1) (a) (b) este relevantă.

Deși la nivel individual, sunt eligibile exploatațiile agricole cu dimensiunea economică de peste 8.000 € SO, prin intermediul formelor asociative, sprijinul poate fi accesat de toate exploatațiile agricole, chiar dacă acestea au o dimensiune economică sub 8.000 € SO:

Sprijinul va prioritiza fermele de dimensiuni medii (adică exploatațiile agricole având dimensiunea economică între 12.000 – 250.000 euro € SO valoarea producției standard) și formele asociative ale fermelor de mici dimensiuni și medii cu scopul stimulării consolidării exploatațiilor agricole. Ferma mică, în accepțiunea acestui program, este exploatația agricolă având dimensiunea economică între 8000 -11999 euro € SO, valoarea producției standard.

Scopul sprijinului acordat prin sub-măsură, va contribui la:

- Îmbunătățirea performanțelor generale ale exploatațiilor agricole prin creșterea competitivității activității agricole, a diversificării activităților agricole și creșterii calității produselor obținute;
- Restructurarea exploatațiilor de dimensiuni mici și medii și transformarea acestora în exploatații comerciale;
- Respectarea standardelor comunitare aplicabile tuturor tipurilor de investiții;
- Creșterea valorii adăugate a produselor agricole prin procesarea produselor la nivelul fermei și comercializarea directă a acestora în vederea creării și promovării lanțurilor alimentare integrate.

Operațiuni/Acțiuni eligibile pentru suport:

- Investiții în înființarea, extinderea și/sau modernizarea fermelor zootehnice, inclusiv tehnologii eficiente de reducerea emisiilor poluării și respectarea standardelor Uniunii care vor deveni obligatorii pentru exploatații în viitorul apropiat, și cele pentru depozitarea/gestionarea adecvată a gunoierului de grajd în zonele unde această cerință

este în curs de aplicare;

- Investiții în înființarea, extinderea și/sau modernizarea fermelor vegetale, inclusiv capacități de stocare, condiționare, sortare, ambalare a producției vegetale pentru creșterea valorii adăugate a produselor;
- Investiții în înființarea/înlocuirea plantațiilor pentru strugurii de masă și alte culturi perene
- Investiții în scopul îndeplinirii standardelor comunitare în cazul tinerilor fermieri în conformitate cu art 17 (5) al Reg. 1305/2013 în care sprijinul poate fi acordat pe o perioadă maximă de 24 luni de la momentul instalării și investiții de conformare cu noile standarde în cazul modernizării exploatațiilor agricole conform art. 17 (6) în care sprijinul poate fi acordat pe o perioadă maximă de 12 luni de la data la care noul standard a devenit obligatoriu pentru exploatație;
- Înființare și/sau modernizarea căilor de acces în cadrul fermei, inclusiv utilități și racordări;
- Investiții în procesarea* produselor agricole* la nivel de fermă, precum și investiții în vederea comercializării (precum magazinele la poarta fermei sau rulotele alimentare prin care vor fi comercializate exclusiv propriile produse agricole); investițiile de procesare la nivelul fermei vor fi realizate doar împreună cu investițiile în modernizarea/dezvoltarea fermei (considerate ca fiind proiecte ce vizează un lanț alimentar integrat și adăugarea de plus valoare la nivel de fermă).
- Investiții în înființarea și/sau modernizarea instalațiilor pentru irigații în cadrul fermei, inclusiv facilități de stocare a apei la nivel de fermă, cu condiția ca acestea să reprezinte o componentă secundară într-un proiect de investiții la nivel de fermă;
- Investiții în producerea și utilizarea energiei din surse regenerabile, cu excepția biomasei, (solară, eoliană, cea produsă cu ajutorul pompelor de căldură, geotermală) în cadrul fermei, ca și componentă secundară în cadrul unui proiect de investiții, iar energia obținută va fi destinată exclusiv consumului propriu;
- Investiții în instalații pentru producerea de energie electrică și/sau termică, prin utilizarea biomasei (din deșeuri/produse secundare rezultate din propria activitate agricolă), ca și componentă secundară în cadrul unui proiect de investiții, iar energia obținută va fi destinată exclusiv consumului propriu;
- Investiții necorporale: achiziționarea sau dezvoltarea de software și achiziționarea de brevete, licențe, drepturi de autor, mărci în conformitate cu la art 45 (2) (d) din Reg. 1305/2013;

Tip de sprijin

- Rambursare costurilor eligibile suportate și plătite efectiv.
- Plăți în avans, cu condiția constituirii unei garanții bancare sau a unei garanții echivalente corespunzătoare procentului de 100 % din valoarea avansului, în conformitate cu art. 45 (4) și art 63 ale R. 1305/2014.
- Costuri standard și contribuția în natură, în cazul plantațiilor de struguri de masă
- Instrument financiar conform condițiilor detaliate în cap. 8.1

Trimiteri la alte acte legislative

Legislație UE

R (UE) Nr. 1303/2013 de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de

dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime și de abrogare a R (UE) nr. 1083/2006 al Consiliului

R (UE) Nr. 1307/2013 de stabilire a unor norme privind plățile directe acordate fermierilor prin scheme de sprijin în cadrul politicii agricole comune și de abrogare a R (UE) nr. 637/2008 al Consiliului și a R (UE) nr. 73/2009 al Consiliului

Recomandarea 2003/361/CE din 6 mai 2003 privind definirea micro-întreprinderilor și a întreprinderilor mici și mijlocii

R (UE) nr. 1242/2008 de stabilire a unei tipologii comunitare pentru exploatații agricole

Comunicarea Comisiei nr. 2008/C155/02 cu privire la aplicarea art. 87 și 88 din Tratatul CE privind ajutoarele de stat sub formă de garanții;

Comunicarea Comisiei nr. 2008/C14/02 cu privire la revizuirea metodei de stabilire a ratelor de referință și de actualizare;

Planurile de management ale bazinelor râurilor stabilite în acord cu DCA cu completările și modificările ulterioare.

Legislație națională

Legea cooperăției agricole nr. 566/2004 cu completările și modificările ulterioare, pentru beneficiarii cooperative agricole,

Legea nr. 1/2005 privind organizarea și funcționarea cooperăției, cu completările și modificările ulterioare, pentru beneficiarii societăți cooperative agricole,

Ordonanța Guvernului nr. 37/2005 privind recunoașterea și funcționarea grupurilor și organizațiilor de producători, pentru comercializarea produselor agricole și silvice, cu completările și modificările ulterioare, pentru beneficiarii Grupuri de producători).

Ordinul nr. 119/2014 pentru aprobarea Normelor de igienă și sănătate publică privind mediul de viață al populației cu modificările și completările ulterioare,

Ordinul 10/2008 privind aprobarea Normei sanitare veterinare care stabilește procedura pentru marcarea și certificarea sanitară veterinară a cărnii proaspete și marcarea produselor de origine animală destinate consumului uman cu modificările și completările ulterioare,

Ordinul 111/2008 privind aprobarea Normei sanitare veterinare și pentru siguranța alimentelor privind procedura de înregistrare sanitară veterinară și pentru siguranța alimentelor a activităților de obținere și de vânzare directă și/sau cu amănuntul a produselor alimentare de origine animală sau nonanimală, precum și a activităților de producție, procesare, depozitare, transport și comercializare a produselor alimentare de origine nonanimală cu modificările și completările ulterioare,

Ordin 57 din 2010 pentru aprobarea Normei sanitare veterinare privind procedura de autorizare sanitară veterinară a unităților care produc, procesează, depozitează, transportă

și/sau distribuie produse de origine animal cu modificările și completările ulterioare.

Beneficiari

- fermieri, cu excepția persoanelor fizice neautorizate ;
- cooperative (cooperativele agricole și societățile cooperative agricole), grupuri de producători, constituite în baza legislației naționale în vigoare care deservește interesele membrilor;

Costuri eligibile

Cheltuieli eligibile* specifice:

Cheltuielile eligibile vor respecta prevederile art. 45 și 46 din R (UE) nr. 1305/2013 și art. 13 din R Delegat (UE) nr. 807/2014 și se referă la:

- Construcția, extinderea, modernizarea și dotarea construcțiilor din cadrul fermei, destinate activității productive, inclusiv căi de acces în fermă, irigații în cadrul fermei și racordarea fermei la utilități;
- Amenajarea și dotarea spațiilor de desfacere și comercializare, precum și alte cheltuieli de marketing, în cadrul unui lanț alimentar integrat;
- Achiziționarea, inclusiv prin leasing de mașini/utilaje și echipamente noi, în limita valorii de piață a bunului respectiv;
- Achiziționarea, inclusiv prin leasing, de mijloace de transport compacte, frigorifice, inclusiv remorci și semiremorci specializate în scopul comercializării produselor agricole în cadrul unui lanț alimentar integrat;
- Cheltuieli generate de înființarea plantațiilor pentru struguri de masă și alte culturi perene (cu condiția ca materialul de plantare să fie certificat), cu excepția cheltuielilor eligibile în cadrul subprogramului pomicol și a celor susținute prin Pilonul I (PNS 2014-2018):
 - Înființare de plantații pentru struguri de masă, inclusiv costurile pentru materiale de plantare, sisteme de susținere, pregătirea solului, lucrări de plantare, sisteme de protecție pentru grindină și ploaie, sisteme de irigații la nivelul exploatațiilor;
 - Înlocuirea plantațiilor pentru struguri de masă, inclusiv costuri pentru defrișare, material de plantare, sisteme de susținere, pregătirea solului, lucrări de plantare, sisteme de protecție pentru grindină și ploaie, sisteme de irigații la nivelul exploatațiilor;
 - Contribuția în natură în cazul înființării/înlocuirii plantațiilor de struguri de masă este eligibilă cu respectarea art 69 din R nr. 1303/2013.
- Cheltuieli determinate de conformarea cu standardele comunitare în cazul tinerilor fermieri în conformitate cu art 17 (5) și investiții determinate de conformare cu noile standarde** (prevăzute în secțiunea ”Lista noilor cerințe impuse de legislația Uniunii”) în cazul modernizării exploatațiilor agricole conform art. 17 (6);
- Achiziționarea sau dezvoltarea de software și achiziționarea de brevete, licențe, drepturi de autor, mărci.

*Cheltuielile eligibile generale sunt prevăzute în capitolul 8.1.

**Cheltuielile vor fi eligibile începând cu momentul apariției de noi standard aplicabile exploatațiilor agricole.

Cheltuieli neeligibile* specifice:

- Achiziția de clădiri;
- Construcția și modernizarea locuinței;
- Achiziția de drepturi de producție agricolă, de drepturi la plată, animale, plante anuale și plantarea acestora din urmă;
- Cheltuielile generate de investițiile în culturi energetice din specii forestiere cu ciclu scurt de producție (inclusiv cheltuielile cu achiziționarea materialului săditor și lucrările aferente înființării acestor culturi);
- Cheltuielile cu întreținerea culturilor agricole.

*Cheltuielile neeligibile generale sunt prevăzute în capitolul 8.1.

Condiții de eligibilitate

- Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili;
- Investiția trebuie să se realizeze în cadrul unei ferme cu o dimensiune economică de minimum 8.000 € SO;
- Investiția trebuie să se încadreze în cel puțin una din acțiunile eligibile prevăzute prin sub – măsură;
- Solicitantul trebuie să demonstreze asigurarea cofinanțării investiției;
- Viabilitatea economică a investiției trebuie să fie demonstrată în baza documentatiei tehnico-economice;
- Investiția va fi precedată de o evaluare a impactului preconizat asupra mediului dacă aceasta poate avea efecte negative asupra mediului, în conformitate cu legislația în vigoare menționată în cap. 8.1;
- În toate cazurile în care proiectul de investiții prevede și investiții în sisteme/echipamente de irigații la nivelul fermei, acestea sunt eligibile doar dacă sunt respectate condițiile specifice menționate în secțiunea ”Alte aspecte relevante pentru înțelegerea măsurii.”
- Investițiile necesare adaptării la standardele UE, aplicabile producției agricole realizate de tinerii fermieri care se instalează pentru prima dată într-o exploatație agricolă se vor realiza în termen de maxim 24 de luni de la data instalării (conform art 17, alin. 5 din R(UE) nr.1305/2013);
- Investițiile necesare adaptării la noi cerințe impuse fermierilor de legislația europeană se vor realiza în termen de 12 luni de la data la care aceste cerințe au devenit obligatorii pentru exploatația agricolă (conform art 17, alin. 6 din R(UE) nr.1305/2013);
- Investițiile în instalații al căror scop principal este producerea de energie electrică, prin utilizarea biomasei, trebuie să respecte prevederile art. 13 (d) din R.807/2014, prin demonstrarea utilizării unui procent minim de energie termică de 10%;
- Investiția va respecta legislația în vigoare (menționată la capitolul Trimiteri la alte acte legislative) din domeniul: sănătății publice, sanitar-veterinar și de siguranță alimentară;

- Solicitantul va demonstra că profitul mediu anual (ca medie a ultimilor trei ani fiscali) nu depășește de 4 ori valoarea sprijinului solicitat;
- În cazul procesării la nivel de fermă materia primă procesată va fi produs agricol (conform Anexei I la Tratat) și produsul rezultat va fi doar produs Anexa I la Tratat.

Principii în ceea ce privește stabilirea de criterii de selecție

- Principiul dimensiunii exploatației care vizează exploatațiile de dimensiuni medii;
- Principiul potențialului agricol al zonei care vizează zonele cu potențial determinate în baza studiilor de specialitate;
- Principiul sectorului prioritar conform analizei socio-economice precum: sectorul zootehnic (suine, bovine și păsări) și vegetal (cereale, plante oleaginoase și proteice, cartofi și legumicultură în spații protejate, inclusiv producere de material saditor);
- Principiul lanțurilor alimentare integrate, respectiv combinarea în cadrul aceluiași proiect a investițiilor în producția agricolă primară cu procesarea și/sau comercializarea producției obținute;
- Principiul asocierii fermierilor, care dețin exploații de dimensiuni mici și/sau medii, în cadrul cooperativelor sau a grupurilor de producători constituite în baza legislației naționale în vigoare Principiul nivelului de calificare în domeniul agricol al managerului exploatației agricole;
- Principiul raselor/soiurilor autohtone;
- Principiul economiei de apă pentru proiectele care prevăd investiții de modernizare a sistemelor de irigații la nivel de fermă, prin prioritizarea investițiilor care conduc la economii cât mai mari de apă.

Principiile de selecție vor fi detaliate suplimentar în legislația națională subsecventă și vor avea în vedere prevederile art. 49 al R(UE) nr. 1305/2013 urmărind să asigure tratamentul egal al solicitanților, o mai bună utilizare a resurselor financiare și direcționarea acestora în conformitate cu prioritățile Uniunii în materie de dezvoltare rurală.

De asemenea, principiile de selecție vor asigura dezvoltarea echilibrată a agriculturii din România, ponderea criteriilor de selecție realizându-se în funcție de evoluția programului și nivelul de dezvoltare al sectoarelor prioritare identificate în strategia programului.

Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Sprijin public nerambursabil

I. În cazul fermelor având dimensiunea economică până la 500.000 SO:

Rata **sprijinului public nerambursabil** va fi de **50%** din totalul cheltuielilor eligibile și nu va depăși:

- **în cazul proiectelor care prevăd achiziții simple** – maximum 500.000 euro, respectiv 100.000 euro pentru **fermele mici**;
- **în cazul proiectelor care prevăd construcții- montaj** – maximum 1.000.000 euro pentru sectorul vegetal, respectiv 200.000 euro pentru **fermele mici** din sectorul vegetal și maximum 1.500.000 euro pentru legume în spații protejate (sere) și sectorul zootehnic, respectiv 300.000 euro pentru **fermele mici** din sectorul zootehnic;

- **în cazul proiectelor care prevăd crearea de lanțuri alimentare integrate la nivelul exploatareii agricole** - maximum 2.000.000 euro, respectiv 400.000 euro pentru fermele mici;

Intensitatea sprijinului nerambursabil se va putea majora cu 20 puncte procentuale suplimentare, dar rata sprijinului combinat nu poate depăși **90%** în cazul fermelor mici și medii (cu dimensiunea până la 250.000 SO), respectiv **70%** în cazul fermelor având între 250.000 și 500.000 SO, în cazul:

- Investițiilor realizate de tinerii fermieri, cu vârsta sub 40 de ani, la data depunerii cererii de finanțare (așa cum sunt definiți la art. 2 al R (UE) nr. 1305/2013 sau cei care s-au stabilit în cei cinci ani anteriori solicitării sprijinului, în conformitate cu anexa II a R 1305);
- Proiectelor integrate;
- Operațiunilor sprijinite în cadrul PEI;
- Investițiilor legate de operațiunile prevăzute la art. 28 (Agromediu) și art. 29 (Agricultura ecologică) din R(UE) nr. 1305/2013;
- Investiții în zone care se confruntă cu constrângeri naturale și cu alte constrângeri specifice, menționate la art. 32 R(UE) nr. 1305/2013;

II. În cazul fermelor având dimensiunea economică peste 500.000 SO:

Rata **sprijinului public nerambursabil** va fi de **30%** și nu va depăși:

- **în cazul proiectelor care prevăd achiziții simple** – maximum 500.000 euro;
- **în cazul proiectelor care prevăd construcții- montaj** – maximum 1.000.000 euro pentru sectorul vegetal, respective maximum 1.500.000 euro pentru legume în spații protejate (sere) și sectorul zootehnic;
- **în cazul proiectelor care prevăd crearea de lanțuri alimentare integrate la nivel de exploatare agricolă** - maximum 2.000.000 euro;

Intensitatea sprijinului nerambursabil se va putea majora cu 20 puncte procentuale suplimentare, dar rata sprijinului combinat nu poate depăși **50%** în cazul:

- Proiectelor integrate;
- Operațiunilor sprijinite în cadrul PEI;
- Investițiilor în zone care se confruntă cu constrângeri naturale și cu alte constrângeri specifice, menționate la art. 32 R(UE) nr. 1305/2013.

III. În cazul cooperativelor și grupurilor de producători – 50% intensitate sprijin fără a depăși maximum 2.000.000 euro indiferent de tipul investiției;

Intensitatea sprijinului nerambursabil se va putea majora cu 20 puncte procentuale suplimentare, dar rata sprijinului combinat nu poate depăși **90%**, în cazul:

- Investițiilor colective realizate de formele asociative ale fermierilor (cooperative și grupuri de producători) și a proiectelor integrate;
- Operațiunilor sprijinite în cadrul PEI;
- Investițiilor legate de operațiunile prevăzute la art. 28 (Agromediu) și art. 29 (Agricultura ecologică) din R(UE) nr. 1305/2013;

- Investiții în zone care se confruntă cu constrângeri naturale și cu alte constrângeri specifice, menționate la art. 32 R(UE) nr. 1305/2013;

În cazul proiectelor care includ activități de procesare la nivelul fermei, ratele sprijinului aplicabile acțiunilor privind procesarea și comercializarea produselor enumerate în Anexa I la Tratatul de Functionare a Uniunii Europene (TFEU) vor respecta intensitățile ajutorului aplicabile specificate în Anexa II la Reg. 1305/2013 (specifice sM 4.2).

Pentru fermele de familie, în cadrul sesiunilor de depunere a cererilor de finanțare pentru această sub-măsură, va fi prevăzută o alocare distinctă care va fi comunicată beneficiarilor odată cu publicarea anunțului de lansare a sesiunii.

În cazul plantațiilor **de struguri de masă**, pentru întreaga valoare eligibilă a proiectului se vor respecta plafoanele maxime și intensitățile sprijinului mai sus menționate. Contribuția privată a beneficiarului poate fi reprezentată de contribuția în natură sub forma lucrărilor efectuate în regie proprie, care vor fi evaluate, pe baza costurilor standard pentru lucrări furnizate de către ICDVV Valea Călugărească și detaliate în tabelul cu valori pentru costuri standard și contribuție în natură pentru investiții (plantații struguri de masa).

ANEXA sM 4.1

**VALORI PENTRU COSTURI STANDARD* ȘI CONTRIBUȚIE ÎN
NATURĂ*, APU CABILE INVESTIȚIILOR**

privind înființarea plantațiilor de struguri de masă

SUB-MASURA 4.1

înființare plantatii viticole pentru struguri de masa

Nr. crt	Specificare	Costuri in Euro /ha			
		in regie proprie	in antrepriza	in regie proprie	in antrepriza
	Desime de plantare: vite/ha	<= 3333		peste 3333 și <=4167	
1.	Proiectare, analize sol	350,00	385,00	350,00	385,00
2.	Defrisare	713,42	784,76	713,42	784,76
	din care: - lucrari mecanice	98,57	108,43	98,57	108,43
	- lucrari manuale	608,11	668,92	608,11	668,92
	- materiale	6,74	7,42	6,74	7,42
3.	Pregătirea terenului	758,42	834,26	758,42	834,26
	din care: - lucrari mecanice	679,52	747,47	679,52	747,47
	- lucrari manuale	78,90	86,79	78,90	86,79
4.	Fertilizarea solului	737,66	811,42	737,66	811,42
5.	Sistem de sustinere	5605,61	6166,17	10991,22	12090,35
6.	Instalat sistem sustinere	826,78	909,46	665,53	732,08
	din care: - lucrari mecanice	41,29	45,42	44,70	49,17
	- lucrari manuale	785,49	864,04	620,83	682,92
7.	Echipament de irigare localizata	2527,41	2780,15	2527,41	2780,15
8.	Instalat sistem de irigare localizata	379,11	417,02	379,11	417,02
9.	Sistem plasa antigrindina	7824,64	8607,10	16327,96	17960,76
10.	Instalat sistem antigrindina	1173,70	1291,07	2449,19	2694,11
11.	Sistem protectie antiploaie	5250,00	5775,00	8400,00	9240,00
12.	Instalat sistem antiploaie	787,50	866,25	1260,00	1386,00

Cost unitar in EURO per/material saditor si plantare		cost in regie proprie	in antrepriza	cost in regie proprie	in antrepriza
13.	Materiale saditor	1,58	1,73	1,59	1,75
14.	Plantarea vitei de vie (lucrari mecanice, lucrari manuale si alte materiale)	1,19	1,30	1,21	1,33

Nr. crt	Specificare	Costuri in Euro /ml	
		in regie proprie	in antrepriza
15.	Sistem imprejmuire	12,00	13,20
16.	Instalat sistem imprejmuire	2,00	2,20

Nota

Costurile nu contin TVA

Anexa sM 4.1

Posibilitatea de a verifica și a controla măsurile și/sau tipurile de operațiuni

Riscul (riscurile) în implementarea măsurilor

Riscurile generale sunt identificate și menționate în secțiunea aplicabilă Măsurii 4. În ceea ce privește riscurile identificate specifice Submăsurii 4.1 menționăm:

- Riscul creării de condiții artificiale pentru obținerea unei rate de sprijin mai mare prin introducerea în cadrul proiectului a unor componente/acțiuni /activități doar în scopul primirii unor avantaje suplimentare din punct de vedere al ratei sprijinului sau criteriilor de selecție, decontarea unor cheltuieli mai mari decât costurile reale ale investiției, încălcarea criteriilor de eligibilitate datorate nerespectării proiectului tehnic prin schimbarea soluției tehnice în cazul proiectelor de construcții-montaj.

Măsuri de atenuare

În vederea reducerii riscurilor specifice identificate se vor întreprinde următoarele acțiuni:

- se vor detalia verificările și metodologia specifică acolo unde este cazul, spre exemplu vor fi efectuate verificări privind acordarea punctajului/avantajului financiar pe principiul proportionalității;
- introducerea sistemului de plată pe baza costurilor standard în cazul înființării/înlocuirii plantațiilor de struguri de masă cu respectarea prevederilor art. 62 (2) a R 1305/2013
- realizarea mai multor verificări legate de implementarea proiectului tehnic și implicarea entităților responsabile ale statului;
- introducerea unei sisteme pentru verificarea rezonabilității costurilor la nivelul Agenției de Plăți prin crearea bazei de date cu prețuri de referință pentru achiziții simple de mașini și utilaje.

Evaluarea globală a măsurii;

-

Metodologia de calculare a cuantumului sprijinului, dacă este relevant

Se aplică în cazul plantațiilor de struguri de masă, pentru care sprijinul se acorda sub forma costurilor standard simplificate. Metodologia a fost stabilită în conformitate cu art. 62 (2) și ia în considerare cheltuielile detaliate în secțiunea "Cheltuieli eligibile specifice".

Sprijinul se va acorda sub forma costurilor standard și contribuției în natură doar pentru operațiunile detaliate în secțiunea sume și rate de sprijin.

Metodologia de calcul a costurilor standard utilizate în cazul plantațiilor de struguri de masă a fost realizată prin expertiza ICDVV Valea Călugărească, iar datele având ca an de referință 2014, utilizate în calculul costurilor standard au fost preluate din piața concurențială de la firmele de profil selectându-se cele mai mici costuri, precum și de la cele 7 stațiuni de cercetare viti-vinicolă aflate în coordonarea ICDVV, amplasate în principalele podgorii ale țării.

La baza costurilor standard au stat devizele tehnologice pe categorii de lucrări întocmite

pentru densitatea de 3333 vite/ha, corespunzătoare distanțelor de plantare de 2,5x1,2m, forma de conducere Guyot și pentru densitatea de 4167 vite/ha, corespunzătoare distanțelor de plantare de 3,0x0,8 m, forma de conducere Pergola trentină.

La elaborarea devizelor pe categorii de lucrări (defrișare, pregătire teren, plantare, instalare sistem de susținere, sistem de irigare, sistem antigrindină, sistem antiploaie) s-au luat în considerare următoarele elemente:

- pentru lucrările mecanice au fost utilizate: consumul de carburanți și salarizarea mecanizatorului;
- pentru lucrările manuale au fost utilizate tarife practicate în prezent pe piața liberă și de către stațiunile de cercetare viti-vinicole, în valoare de 60 le/zi.
- prețurile utilizate pentru materialul biologic din categoria certificat sunt compatibile cu cele de pe piața UE, oferind astfel posibilitatea utilizării celui mai valoros sortiment viticol.
- prețurile utilizate la alte categorii de material: îngrășăminte chimice, pesticide, picheți, apa pentru irigat etc. au fost preluate din piața concurențială, inclusiv prin oferte de la firmele de profil.
- pentru lucrările de investiții (sistem de susținere, sistem de irigație, sistem antigrindină, sistem antiploaie) au fost cerute oferte de la firmele de profil și au fost selectate costurile cele mai mici.

În cadrul capitolului 18 sunt prezentate documentele emise de ICDVV Valea Călugărească care certifică metodologia și calculele costurilor standard, în conformitate cu prevederile art. 62 din Regulamentul (UE) 1305/2013.

Informații suplimentare specifice operațiunii

Definirea investițiilor neproductive

Nu se aplică.

Definirea investițiilor colective

Investiții realizate de către cooperative sau grupuri de producători legate de asigurarea cooperării între producători, prin promovarea unor investiții în facilități comune, mai eficiente și profitabile, cum sunt: echipamente, infrastructură și altele.

Aceste investiții vor deservi interesele membrilor cooperativelor și grupurilor de producători.

Definirea proiectelor integrate

"Proiect integrat", reprezintă combinarea a cel puțin două operațiuni care intră sub incidența a cel puțin **două măsuri diferite, una dintre ele fiind măsura 4**, și asigură accesul la finanțare a aceluiași beneficiar. Un proiect integrat poate fi prezentat într-o singură cerere de finanțare, poate fi evaluat ca atare în cadrul unei singure sesiuni de depunere și diferitele operațiuni pot începe simultan. Condițiile de eligibilitate legate de toate operațiunile incluse în proiectul integrat trebuie să fie îndeplinite până la semnarea contractului de finanțare, chiar dacă punerea în aplicare a unora dintre operațiuni este programată într-o etapă ulterioară. În conformitate cu Reg. 808/2014 de punere în aplicare a normelor de aplicare a Reg. 1305/2013, art. 11 (3), dacă o operațiune se încadrează în două sau mai multe măsuri sau în două sau mai multe tipuri diferite de operațiuni, statele membre pot atribui cheltuielile măsurii sau tipului de operațiune care predomină. Se aplică rata specifică a contribuției

aferentă respectivei măsuri dominante sau respectivului tip de operațiune dominant.

Definirea și identificarea zonelor Natura 2000 eligibile și a altor zone cu mare valoare naturală eligibile

Nu se aplică.

Descrierea direcționării sprijinului spre ferme în conformitate cu analiza SWOT efectuată în legătură cu prioritatea menționată la articolul 5 alineatul (2) din Regulamentul (UE) nr. 1305/2013

Exploatațiile agricole vizate pentru sprijin, prin această sub-măsură au o dimensiune economică minimă de 8.000 SO (valoare producție standard) potențial viabile pentru investiții, fiind prioritizate exploatațiile agricole de dimensiuni medii și asocieri ale fermierilor, care dețin exploații de dimensiuni mici și/sau medii, în cooperative sau grupurilor de producători cu scopul stimulării comasării și consolidării exploatațiilor de mici dimensiuni.

Astfel se va stimula restructurarea exploatațiilor și creșterea competitivității. Sprijinul pentru restructurarea și modernizarea (SM 4.1.) va fi direcționat în principal către sectoarele identificate ca sectoarele prioritare în cadrul analizei și anume porcine, bovine, păsări, legumicultura (inclusiv producția de material săditor) și culturile de câmp și va fi de asemenea orientat în funcție de potențialul agricol al zonei. În mod special, sprijinul are în vedere creșterea productivității culturilor de câmp (cereale, plante oleaginoase și proteice, cartofi) având în vedere marjă largă de producție neexploată, care să acopere lacunele pieței interne și europene.

Lista noilor cerințe impuse de legislația Uniunii, pentru respectarea cărora se poate acorda sprijin în temeiul articolului 17 alineatul (6) din Regulamentul (UE) nr. 1305/2013

Îndeplinirea cerințelor Programului de Acțiuni pentru protecția apelor împotriva poluării cu nitrați proveniți din surse agricole 2013

Legislația UE

Directiva 91/676/CEE privind protecția apelor împotriva poluării cu nitrați proveniți din surse agricole

Legislația națională

HG 964/2000, cu modificările și completările ulterioare

Decizia nr. 221.983/GC/12.06.2013

Data la care standardul devine obligatoriu

12 iunie 2017

Data la care se încheie perioada de grație

12 iunie 2018

Tipuri de investiții

Investiții în construcții, echipamente, utilaje și mijloace de transport specializate necesare asigurării unui management durabil al gunoiului de grajd și a altor dejecții animale care să asigure protecția apelor împotriva poluării cu nitrați.

Justificare referitoare la necesitatea sprijinului pentru standardele comunitare nou introduse

Având în vedere stadiul implementării Planului de acțiune pentru protecția apelor împotriva poluării cu nitrați din surse agricole, existența unor vulnerabilități la poluarea cu nitrați din surse agricole prin Decizia Comisiei nr. 221.983/GC/12.06.2013 pentru aplicarea planului de acțiune pentru protecția apelor împotriva poluării cu nitrați din surse agricole, Ministerul Mediului și Schimbărilor Climatice și Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale au aprobat Programul de acțiune pentru protecția apelor împotriva poluării cu nitrați proveniți din surse agricole, cu o perioadă de valabilitate de 4 ani de la data aprobării, până la 12 iunie 2017.

Anterior prezentului Program de acțiune, vechiul program (aprobat prin Decizia 21130/DC/14.10.2010) stabilea ca toate fermele având între 8 -100 UVM din zonele prevăzute în O 1552 /743/2008 să-și prevadă facilități minime obligatorii de gestionare a gunoiului de grajd. Termenul prevăzut de acest program ca dată la care standardul devine obligatoriu (14.10.2010) a beneficiat de o prelungire în cazul fermelor care solicitau sprijin FEADR de încă 36 luni calendaristice (2013). Astfel, investițiile de conformare nu mai sunt eligibile pentru exploatarea având între 8 -100 UVM din ZVN conform ordinului amintit.

Prin noul program din 2013 s-a extins aplicarea măsurilor de protecție a apelor împotriva poluării cu nitrați proveniți din surse agricole de la ZVN stabilite anterior (aprox. 58% din suprafața țării) la nivelul întregului teritoriu al României, pentru toți fermierii care dețin sau administrează exploatarea agricole și pentru administrațiile publice locale ale comunelor, orașelor și municipiilor pe teritoriul cărora există exploatarea agricole.

Sprijinul vizat prin această măsură va contribui la îndeplinirea obiectivelor din Programul de acțiune pentru protecția apelor împotriva poluării cu nitrați proveniți din surse agricole prin susținerea investițiilor pentru management durabil al gunoiului de grajd și a altor dejecții animale care să asigure protecția apelor împotriva poluării cu nitrați și va fi acordat până la încheierea perioadei de grație (12 iunie 2018) permisă de R 1305/2013.

Astfel, în contextul noului Program de acțiune 2013, vor fi eligibile investițiile de conformare la cerințele acestui program pentru toate exploatarea din celelalte zone altele decât cele desemnate anterior prin O 1552 /743/2008 și doar pentru exploatarea agricole care dețin mai puțin de 8 UVM și sunt situate în ZVN desemnate prin Ordinul comun MM /MADR nr. 1552 /743/2008, cu completările și modificările ulterioare. De asemenea, se aplică derogarea prevăzută de art. 17(6) din Reg. 1305/2013 conform căreia tinerii fermierii pot beneficia de sprijin necesar conformării cu Programului de acțiune 2013, indiferent de zona din care provin sau de numărul de animale.

Dacă este relevant, standardele minime pentru eficiența energetică menționate la articolul 13 litera (c) din Regulamentul delegat (UE) nr. 807/2014;

Având în vedere că la nivel național nu există standarde minime în materie de eficiență energetică, nu se aplică prevederile art. 13 c) pentru investițiile în infrastructura de producere și utilizare a energiei din surse regenerabile.

Dacă este relevant, definirea pragurilor menționate la articolul 13 litera (e) din Regulamentul delegat (UE) nr. 807/2014

Având în vedere că nu sunt susținute investițiile de producere a bioenergiei/biocombustibili din culturi agricole menționate la art. 13(e), nu este necesară stabilirea pragului cerut conform art. 13(e), deoarece exploatațiile agricole vor obține această bioenergie doar din deșeuri/produse secundare rezultate din propria activitate agricolă; prin urmare acest prag este stabilit la nivel zero.

4.1a Investiții în exploatații pomicole

Submăsură:

- 4.1 - sprijin pentru investiții în exploatații agricole

Descrierea tipului operațiunii

În cadrul acestei sub-măsuri, se va acorda sprijin și pentru procesarea la nivelul fermei a produselor agricole din sectorul pomicol, pentru care o combinare a elementelor atât din sub-măsura 4.1 cât și 4.2 (pe baza art. 17 (1) (a) și (b) este relevantă.

Exploatațiile vizate pentru sprijin prin sub-măsura 4.1a au o dimensiune economică minimă de 8.000 € SO în cazul reconversiei și înființării plantațiilor pomicole și o dimensiune minimă a suprafețelor pomicole deținute/utilizate de 8000 € SO în cazul achizițiilor simple.

Scopul investițiilor sprijinite în cadrul acestei sub-măsuri este creșterea competitivității exploatațiilor pomicole prin dotarea cu utilaje și echipamente, înființarea, modernizarea și/sau extinderea unităților de procesare, înființarea de plantații pomicole, reconversia plantațiilor existente și creșterea suprafețelor ocupate de pepinierele pomicole.

Sprijinul acordat prin această sub-măsură va contribui la:

- creșterea competitivității, diversificarea producției, creșterea calității produselor obținute și îmbunătățirea performanței generale a exploatațiilor pomicole;
- creșterea valorii adăugate a produselor prin sprijinirea procesării* fructelor la nivel fermă și a comercializării* directe a produselor obținute;
- dezvoltarea lanțurilor scurte de aprovizionare;
- eficientizarea costurilor de producție prin promovarea producerii și utilizării energiei din surse regenerabile în cadrul fermei și prin reducerea consumului de energie.

Operațiuni/Acțiuni eligibile pentru sprijin:

- Investiții în modernizarea fermelor pomicole, inclusiv în înființarea și reconversia plantațiilor pomicole și modernizarea parcului de mașini și utilaje agricole.
- Investiții în modernizarea pepinierelor pomicole, inclusiv în creșterea suprafețelor ocupate de material saditor.
- Înființarea și modernizarea unităților de procesare la nivelul fermelor și investiții în vederea comercializării (precum magazinele la poarta fermei sau rulotele alimentare prin care vor fi comercializate exclusiv propriile produse agricole), doar ca o componentă secundară a proiectului.
- Investiții în producerea și utilizarea energiei din surse regenerabile, cu excepția biomasei (solară, eoliană, cea produsă cu ajutorul pompelor de căldură, geotermală) în cadrul fermei, ca și componentă secundară în cadrul unui proiect de investiții, iar energia obținută va fi destinată exclusiv consumului propriu;
- Investiții în instalații pentru producerea de energie electrică și/sau termică, prin utilizarea biomasei (din deșeuri/produse secundare rezultate din propria activitate agricolă), ca și componentă secundară în cadrul unui proiect de investiții, iar energia obținută va fi destinată exclusiv consumului propriu;
- Înființarea și/sau modernizarea căilor de acces în cadrul fermei, inclusiv utilități și

racordări;

- Investiții în scopul îndeplinirii standardelor comunitare în cazul tinerilor fermieri în conformitate cu art 17 (5) al Reg. 1305/2013 în care sprijinul poate fi acordat pe o perioadă maximă de 24 luni de la momentul instalării.
- Investiții necorporale: achiziționarea sau dezvoltarea de software și achiziționarea de brevete, licențe, drepturi de autor, mărci în conformitate cu la art 45 (2) (d) din Reg. 1305/2013;

Operațiuni/Acțiuni neeligibile pentru sprijin:

- Achiziția de drepturi de producție agricolă, de drepturi la plată, animale, plante anuale și plantarea acestora din urmă;
- Achiziția de clădiri;
- Obținerea de bauturi alcoolice

* Se aplică definițiile pentru prelucrare (procesare) și comercializare (marketing) din Orientările Uniunii Europene privind ajutoarele de stat în sectoarele agricol și forestier și în zonele rurale pentru perioada 2014-2020.

Tip de sprijin

- rambursarea costurilor eligibile suportate și platite efectiv;
- plăți în avans, cu condiția constituirii unei garanții bancare sau a unei garanții echivalente corespunzătoare procentului de 100 % din valoarea avansului, în conformitate cu art. 45 (4) și art 63 ale R 1305/2014;
- costuri standard și contribuția în natură, în cazul înființării / reconversiei plantațiilor pomicole și înființării de pepiniere pomicole;
- Instrument financiar conform condițiilor detaliate în cap. 8.1

Trimiteri la alte acte legislative

Legislație UE

R (UE) Nr. 1303/2013 de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime și de abrogare a R (UE) nr. 1083/2006 al Consiliului

R (UE) Nr. 1307/2013 de stabilire a unor norme privind plățile directe acordate fermierilor prin scheme de sprijin în cadrul politicii agricole comune și de abrogare a R (UE) nr. 637/2008 al Consiliului și a R (UE) nr. 73/2009 al Consiliului **Recomandarea 2003/361/CE** din 6 mai 2003 privind definirea micro-întreprinderilor și a întreprinderilor mici și mijlocii

R (UE) nr. 1242/2008 de stabilire a unei tipologii comunitare pentru exploatații agricole.

R Parlamentului European și al Consiliului (UE) nr. 178/2002 din 28 ianuarie 2002 care stabilește principiile generale și cerințele legii alimentelor, Autoritatea Europeană pentru

Siguranța Alimentelor și procedurile privind siguranța alimentelor

R (UE) nr. 852/2004 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2004 privind igiena produselor alimentare

R (UE) nr. 2073/2005 al Comisiei din 15 noiembrie 2005 privind criteriile microbiologice pentru produsele alimentare

R (UE) nr. 1881 din 19 decembrie 2006 de stabilire a nivelurilor maxime pentru anumiți contaminanți din produsele alimentare

R (UE) nr. 1333/2008 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 decembrie 2008 privind aditivii alimentari

Comunicarea Comisiei nr. 2008/C155/02 cu privire la aplicarea art. 87 și 88 din Tratatul CE privind ajutoarele de stat sub formă de garanții;

Comunicarea Comisiei nr. 2008/C14/02 cu privire la revizuirea metodei de stabilire a ratelor de referință și de actualizare.

Legislație Națională

Ordonanța nr. 37/ 2005 privind recunoașterea și funcționarea grupurilor și organizațiilor de producători, pentru comercializarea produselor agricole și silvice cu completările și modificările ulterioare.

Legea nr. 1/2005 privind organizarea și funcționarea cooperației cu completările și modificările ulterioare

Legea nr. 566/2004 a cooperației cu completările și modificările ulterioare.

HG 445/2009 privind evaluarea impactului anumitor proiecte publice și private asupra mediului cu modificările și completările ulterioare.

Ordinul nr. 135 privind aprobarea Metodologiei de aplicare a evaluării impactului asupra mediului pentru proiecte publice și private cu completările și modificările ulterioare.

Ordinul președintelui Autorității Naționale Sanitare Veterinare și pentru Siguranța Alimentelor nr. 111/2008 pentru aprobarea Normei sanitare veterinare și pentru siguranța alimentelor

Ordinul nr. 119/2014 pentru aprobarea Normelor de igienă și sănătate publică privind mediul de viață al populației cu modificările și completările ulterioare

Beneficiari

- fermieri, cu excepția persoanelor fizice neautorizate;
- grupuri de producători și cooperative (societăților cooperative agricole și cooperativelor agricole, constituite în baza legislației naționale în vigoare (prezentată în secțiunea Trimiteri la alte acte legislative), care activează în sectorul pomicol, cu

condiția ca investițiile realizate să deservească interesele propriilor membri.

Costuri eligibile

Cheltuieli eligibile specifice*:

- Reconversia plantațiilor existente, inclusiv costurile pentru defrișare, materiale de plantare, sisteme de susținere, pregătirea solului, lucrări de plantare, sisteme de protecție pentru grindină și ploaie, echipamente de irigații la nivelul exploatațiilor;
- Înființarea de plantații pomicole, inclusiv costurile pentru materiale de plantare, sisteme de susținere, pregătirea solului, lucrări de plantare, sisteme de protecție pentru grindină și ploaie;
- Înființarea de pepiniere pentru producerea de material de înmulțire și material de plantare fructifer inclusiv costurile pentru materiale de plantare, sisteme de susținere, pregătirea solului, lucrări de plantare, plase antigrindină etc.;
- Înființarea, extinderea și/sau modernizarea sistemelor de depozitare, condiționare, și ambalare și a unităților de procesare la nivelul exploatației.
- Achiziționarea, inclusiv prin leasing, de mașini/utilaje și echipamente noi, în limita valorii de piață a bunului respectiv;
- Achiziționarea, inclusiv prin leasing, de mijloace de transport compacte, frigorifice, în scopul comercializării produselor în cadrul lanțurilor scurte;
- Amenajarea, construcția, dotarea spațiilor de desfacere din cadrul exploatației și alte activități de marketing (de exemplu: rulote alimentare);
- Investiții care vizează îmbunătățirea performanțelor de mediu ale exploatațiilor pomicole (creșterea eficienței energetice a clădirilor, achiziționarea de instalații de producere a energiei regenerabile la nivelul exploatației);
- Împrejmuirea suprafețelor pe care se realizează investiția și drumuri de exploatare;
- Completarea golurilor cu puieți în plantațiile de pomi și arbuști (replantare) ;
- Conformarea cu standardele Uniunii Europene, în cazul menționat în art. 17 (5), din R. 1305/2013 ;
- achiziționarea sau dezvoltarea de software și achiziționarea de brevete, licențe, drepturi de autor, mărci în conformitate cu la art 45 (2) (d) din Reg. 1305/2013;

Investițiile prevăzute la punctele 1, 2, 3, 9 (cu excepția drumurilor de exploatare), 10 se vor face pe baza costurilor standard și a contribuției în natură.

*Cheltuielile eligibile generale sunt prevăzute și în capitolul 8.1.

Cheltuieli neeligibile specifice:**

- Cheltuieli cu lucrările de întreținere a plantațiilor;

**Cheltuielile neeligibile generale sunt prevăzute în capitolul 8.1.

Condiții de eligibilitate

- Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili;
- Investiția trebuie să se încadreze în cel puțin una din acțiunile/operațiunile eligibile prevăzute prin sub - măsură;

- Solicitantul trebuie să demonstreze capacitatea de asigurare a cofinanțării investiției;
- Viabilitatea economică a investiției trebuie să fie demonstrată în baza prezentării documentației tehnico-economice.
- Investiția va respecta cerințele privind conformarea cu standarde impuse de legislația națională și europeană (prezentată în secțiunea Trimiteri la alte acte legislative și în capitolul 8.1 al PNDR), inclusiv pe cele cu privire la efectele asupra mediului; în cazul în care aceasta poate avea efecte negative asupra mediului, investiția va fi precedată de o evaluare a impactului preconizat asupra mediului;
- Investiția trebuie realizată doar în unitățile teritorial administrative prezente în anexa din Cadrul Național de Implementare aferentă STP, și trebuie să respecte zonarea speciilor din anexa menționată anterior, exceptând cultura de căpșuni în sere și solarii;
- În cazul înființării și/sau reconversiei solicitantul trebuie să utilizeze doar material fructifer din categoria biologică certificat;
- În cazul pepinierelor, solicitantul se angajează că materialul rezultat va fi material fructifer din categoria biologică certificat;
- Exploatarea trebuie să respecte dimensiunile economice viabile:
 - Dimensiunea minimă a suprafețelor pomicole / a suprafețelor ocupate cu pepiniere pomicole, deținute în proprietate sau folosință de o exploatare agricolă trebuie să fie de minimum 8000 euro SO în cazul investițiilor simple, care nu presupun reconversie și/ înființare plantații pomicole și în cazul investițiilor ce presupun producerea de material de înmulțire și material de plantare fructifer.
 - În cazul investițiilor care presupun reconversie și/ înființare plantații pomicole, dimensiunea economică a exploatarei agricole trebuie să fie de minimum 8000 euro SO;
- Suprafața înființată/replantată prevăzută prin proiect trebuie să fie echivalentă cu minimum:
 - 7000 euro SO în cazul culturii de căpșuni în câmp și în spații protejate;
 - 6000 euro SO în cazul producerii de material de înmulțire și material de plantare fructifer;;
 - 3000 euro SO pentru toate celelalte specii și sisteme de cultura.
- Contribuția în natură este eligibilă doar dacă sunt respectate condițiile prezente în articolul 69 (1) al R 1303/2013;
- În toate cazurile în care proiectul de investiții prevede și investiții în sisteme/echipamente de irigații la nivelul fermei, acestea sunt eligibile doar dacă sunt respectate condițiile menționate în secțiunea **"Alte aspecte relevante pentru înțelegerea măsurii."**
- În cazul procesării la nivelul fermei atât materia primă procesată cât și rezultatul procesării trebuie să fie incluse în Anexa I la TFUE. În cazul comercializării, vor fi sprijinite doar produse incluse în Anexa I la TFUE.
- Investițiile în procesarea la nivelul fermei sunt eligibile doar împreună cu investițiile în modernizarea/dezvoltarea fermei (dezvoltarea producției agricole primare), ca și componentă secundară, în scopul adăugării de plus valoare la nivel de fermă.
- Investițiile în înființarea și/sau modernizarea instalațiilor pentru irigații și în producerea energiei din surse regenerabile în cadrul fermei sunt eligibile cu condiția ca acestea să reprezinte o componentă secundară într-un proiect ce are ca scop modernizarea/dezvoltarea fermei (dezvoltarea producției agricole primare).
- Investițiile în instalații al căror scop principal este producerea de energie electrică, prin utilizarea biomasei, trebuie să respecte prevederile art. 13 (d) din R.807/2014,

prin demonstrarea utilizării unui procent minim de energie termică de 10%,

- Solicitantul va demonstra că profitul mediu anual (ca medie a ultimilor trei ani fiscali) nu depășește de 4 ori valoarea sprijinului solicitat;
- Investițiile necesare adaptării la standardele UE, aplicabile producției agricole realizate de tinerii fermieri care se instalează pentru prima dată într-o exploatare agricolă se vor realiza în termen de maxim 24 de luni de la data instalării (conform art 17, alin. 5 din R(UE) nr.1305/2013);

Principii în ceea ce privește stabilirea de criterii de selecție

- Principiul speciei pomicole prioritare (piersic, nectarin, măr, arbuști, cais și cireș);
- Principiul dimensiunii (ferme mici);
- Principiul sistemului de cultură prioritar (intensiv, superintensiv, ecologic, culturi în spații protejate);
- Principiul lanțurilor alimentare integrate (investițiile care acoperă lanțul alimentar: producție – condiționare - depozitare- procesare – comercializare);
- Principiul asocierii (investițiile realizate de grupurile de producători, membrii lor și cooperativele din sectorul pomicol);
- Principiul proprietății (exploatarele agricole care dețin în proprietate plantațiile pomicole supuse reconversiei și / terenul pe care se face înființarea de plantații pomicole);
- Principiul nivelului de calificare (studii superioare în domeniul proiectului; studii medii în domeniul proiectului);
- Principiul vârstei (tinerii sub 40 ani);
- Principiul reconversiei (investiții care presupun reconversie):
- Principiul economisirii apei, pentru proiectele care prevăd investiții de modernizare a sistemelor de irigații la nivel de fermă, prin prioritizarea investițiilor care ținesc economii mai mari de apă.

Principiile de selecție vor fi detaliate suplimentar în legislația națională subsecventă și vor avea în vedere prevederile art. 49 al R (UE) nr. 1305/2013 urmărind să asigure tratamentul egal al solicitanților, o mai bună utilizare a resurselor financiare și direcționarea acestora în conformitate cu prioritățile Uniunii în materie de dezvoltare rurală.

De asemenea, principiile de selecție vor asigura dezvoltarea echilibrată a agriculturii din România, ponderea criteriilor de selecție realizându-se în funcție de evoluția programului și nivelul de dezvoltare al sectoarelor prioritare identificate în strategia programului.

Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Ferme mici, medii și obținere de material de înmulțire și material de plantare fructifer

Ferme mici

- Intensitatea sprijinului este de **50% din totalul cheltuielilor eligibile**, fără a depăși:
 - 100000 € pentru achiziții simple;
 - 300000 € în cazul investițiilor în activitatea de producție (utilaje, înființare, reconversie etc.);

- 450000 € pentru investițiile care conduc la un lant alimentar integrat, la nivelul exploatației agricole (producție, procesare, comercializare).

Ferme medii:

- Intensitatea sprijinului este de **50% din totalul cheltuielilor eligibile**, fără a depăși:
 - 200000 € pentru investițiile care presupun achiziții simple;
 - 600000 € în cazul investițiilor în activitatea de producție (utilaje, înființare, reconversie etc.);
 - 900000 € pentru investițiile care conduc la un lant alimentar integrat, la nivelul exploatației agricole (producție, procesare, comercializare).

Obținere material de înmulțire și material de plantare fructifer

- Intensitatea sprijinului este de **50% din totalul cheltuielilor eligibile**, fără a depăși:
 - 600000 € în cazul investițiilor în activitatea de producție (utilaje, înființare).

În cazul fermelor mici, medii și pentru obținerea de material de înmulțire și material de plantare fructifer intensitatea sprijinului nerambursabil se va putea majora, cu 20 de puncte procentuale, însă rata maximă a sprijinului combinat nu poate depăși 90%, pentru:

- Investiții realizate de tinerii fermieri, cu vârsta sub 40 de ani, la data depunerii cererii de finanțare (așa cum sunt definiți la art. 2 din R 1305/2013 sau care s-au instalat în ultimii cinci ani anterior solicitării sprijinului, conform Anexa II a R. 1305/2013)*;
- Proiecte integrate;
- Operațiuni sprijinite în cadrul PEI;
- Investiții legate de operațiunile prevăzute la art. 28 (Agromediu) și art. 29 (Agricultura ecologica) din R (UE) nr. 1305/2013;
- Zone care se confruntă cu constrângeri naturale și cu alte constrângeri specifice, menționate la articolul 32.

Ferme mari:

- Intensitatea sprijinului este de **50 % din totalul cheltuielilor eligibile**, fără a depăși:
 - 250000 € pentru investițiile care presupun achiziții simple;
 - 750000 € în cazul investițiilor în activitatea de producție (utilaje, înființare și reconversie);
 - 1050000 € pentru investițiile care conduc la un lant alimentar integrat, la nivelul exploatației agricole (producție, procesare, comercializare).

Intensitatea sprijinului nerambursabil pentru fermele mari se va putea majora, cu 20 de puncte procentuale, pentru:

- Operațiuni sprijinite în cadrul PEI.

Forme asociative

Intensitatea sprijinului este de **50 % din totalul cheltuielilor eligibile**, fără a depăși:

- 350000 € pentru investițiile care presupun achiziții simple;
- 600000 € pentru obținere material de înmulțire și material de plantare fructifer;

- 750000 € în cazul investițiilor în activitatea de producție (utilaje, înființare și reconversie);
- 1050000 € pentru investițiile care conduc la un lant alimentar integrat, la nivelul exploatației agricole (producție, procesare, comercializare).

Intensitatea sprijinului nerambursabil pentru forme asociative se va putea majora, cu 20 de puncte procentuale, însă rata maximă a sprijinului combinat nu poate depăși 90%, pentru:

- Investiții colective și proiecte integrate;
- Operațiuni sprijinite în cadrul PEI;
- Investiții legate de operațiunile prevăzute la art. 28 (Agromediu) și art. 29 (Agricultura ecologica) din R (UE) nr. 1305/2013;
- Zone care se confruntă cu constrângeri naturale și cu alte constrângeri specifice, menționate la articolul 32.

În cazul proiectelor care includ activități de procesare la nivelul fermei, ratele sprijinului aplicabile acțiunilor privind procesarea și comercializarea produselor enumerate în Anexa I la Tratatul de Functionare a Uniunii Europene (TFEU) vor respecta intensitățile ajutorului aplicabile specificate în Anexa II la Reg. 1305/2013 (specifice sM 4.2a).

Costurile eligibile per ha de plantație pomicolă se vor încadra în plafoanele costurilor standard furnizate și asumate de către ICDP Mărăcineni. Totodată, întreaga valoare eligibilă a proiectului va respecta plafoanele maxime și intensitățile sprijinului.

Contribuția privată a beneficiarului poate fi reprezentată de contribuția în natură sub forma lucrărilor efectuate în regie proprie, care vor fi evaluate, de asemenea, pe baza costurilor standard pentru lucrări furnizate de către ICDP Mărăcineni.

Sprijinul se va acorda sub forma costurilor standard și a contribuției în natură doar pentru operațiunile detaliate în anexa atașată acestei secțiuni. Metodologia de calcul este detaliată în tabelul cu valori pentru costuri standard și contribuția în natură pentru STP.

**VALORI PENTRU COSTURI STANDARD* ȘI CONTRIBUȚIE ÎN NATURĂ*,
APLICABILE INVESTIȚIILOR DIN CADRUL SUB-PROGRAMULUI TEMATIC
POMICOL SUB-MĂSURA 4.1a**

I. Valori aplicabile tuturor speciilor

Nr. Crt.	Specificare	Cost Standard EUR/ha	Contribuție în Natură EUR/ha
1.	Proiectare, analiză sol, asistență tehnică	620	-
2.	Pregătirea terenului	840	714
3.	Defrișare plantație**	760	646
4.	Echipament irigare localizată	3500	-
5.	Instalare echipament irigare localizată	500	425
	Specificare	Cost Standard EUR/ml perimetru	Contribuție în Natură EUR/ml perimetru
1.	Sistem împrejmuire	10	-
2.	Instalare sistem împrejmuire	2	1,7

***Defrișarea nu se aplică culturii de căpșuni și pepinierelor pomicole*

II. Valori aplicabile culturilor de cireș, măr, mur cu ghimpi, păr, prun, vișin și zmeur

a) Achiziționare și instalare sistem de susținere:

Nr. crt	Specificare	Cost Standard EUR/ha pentru densitățile:		Contribuție în Natură EUR/ha pentru densitățile:	
	<i>Număr pomi la hectar</i>	<i><1250</i>	<i>=>1250</i>	<i><1250</i>	<i>=>1250</i>
1.	Sistem de susținere	8.850	10.550	-	-
2.	Tutori	885	2.380	-	-
3.	Instalare sistem de susținere	790	875	672	744

b) Achiziționare și instalare sistem plasă antigrindină:

Nr. crt	Specificare	Cost Standard EUR /ha pentru densitățile:		Contribuție în Natură EUR/ha pentru densitățile:	
	<i>Număr pomi la hectar</i>	<i><1250</i>	<i>=>1250</i>	<i><1250</i>	<i>=>1250</i>
1.	Sistem plasă antigrindină	16.000	18.000	-	-
2.	Instalare plasă antigrindină	1.600	1.800	-	-

Notă:

Investițiile de la punctul b) includ și investițiile prevăzute la punctul a).

1. Valori costuri standard si contributie in natura

III. Valori aplicabile culturilor de cireș, mur cu ghimpi și zmeur

Achiziționare și instalare sistem protecție antiploaie

Nr. crt	Specificare	Cost Standard EUR /ha	Contribuție în Natură EUR/ha
1.	Sistem prelată antiploaie	25.650	-
2.	Instalare prelată antiploaie	2.150	-

Notă:

Investițiile de la punctul (III) includ și investițiile prevăzute la punctul (II) subpunctele a) și b).

2. Valori costuri standard si contributie in natura

IV. Valori Costuri Standard și Contribuție în Natură, pe specii

IV.1. Cultura pomilor fructiferi

Nr. crt	Specificare	Cost Standard EUR/ha	Contribuție în Natură EUR/ha
1.	Fertilizare și dezinfectare sol (lucrare completă) a) măr, păr, gutui, prun, cais, piersic, nectarin, cireș, vișin, migdal, alun; b) nuc, castan.	1238 850	-
	<i>Din care:</i> - <i>lucrări mecanice și manuale</i> a) măr, păr, gutui, prun, cais, piersic, nectarin, cireș, vișin, migdal, alun; b) nuc, castan. - <i>gunoi de grajd</i> a) măr, păr, gutui, prun, cais, piersic, nectarin, cireș, vișin, migdal, alun; b) nuc, castan.	430 298 450 337	365 253 383 286
	Specificare	Cost Standard EUR/plantă	Contribuție în Natură EUR/plantă
2.	Material săditor pentru plantat a) măr, păr, gutui, prun, cais, piersic, nectarin, vișin, alun; b) migdal; c) castan, cireș; d) nuc altoit.	5.24 6.00 8.50 19.00	4.45 5.10 7.22 16.15
3.	Plantat pomi (lucrare completă) a) măr, păr, gutui, prun, cais, piersic, nectarin, cireș, vișin, migdal, alun; b) nuc, castan.	1.05 1.50	-
	- <i>Din care lucrări mecanice și manuale</i> a) măr, păr, gutui, prun, cais, piersic, nectarin, cireș, vișin, migdal, alun; b) nuc, castan.	0.95 1.35	0.81 1.15

3. Valori costuri standard si contributie in natura

IV.2. Cultura arbuștilor fructiferi

Nr. crt	Specificare	Cost Standard EUR/ha	Contribuție în Natură EUR/ha	
1.	Fertilizare și dezinfectare sol (lucrare completă) a) afin; b) agriș, coacăz, lonicera, aronia, mur, zmeur; c) corn, măceș, soc, cătină, trandafir pentru dulceață.	8175 1438 1022	-	
	<i>Din care:</i> <i>- lucrări mecanice și manuale</i> a) afin; b) agriș, coacăz, lonicera, aronia, mur, zmeur; c) corn, măceș, soc, cătină, trandafir pentru dulceață. <i>- gunoi de grajd</i> a) afin; b) agriș, coacăz, lonicera, aronia, mur, zmeur; c) corn, măceș, soc, cătină, trandafir pentru dulceață.	2420 462 335 450 450 337	2057 393 285 383 383 286	
	Specificare	Cost Standard EUR/plantă	Contribuție în Natură EUR/plantă	
2.	Material săditor pentru plantat a) afin; b) agriș, coacăz, trandafir, aronia, măceș, mur; c) lonicera, soc, cătină; d) corn; e) zmeur.	2.00 1.07 1.60 5.20 0.65	1.70 0.91 1.36 4.42 0.55	
3.	Plantat arbuști (lucrare completă) a) afin, agriș, coacăz, lonicera, mur, măceș, trandafir, cătină, aronia; b) zmeur; c) corn, soc.	0.34 0.23 0.70	-	
	<i>- Din care lucrări mecanice și manuale</i> a) afin, agriș, coacăz, lonicera, mur, măceș, trandafir, cătină, aronia; b) zmeur; c) corn, soc.	0.30 0.20 0.63	0.25 0.17 0.54	

4. Valori costuri standard si contributie in natura

V. Cultura căpșunului

Nr. crt	Specificare	Cost Standard EUR/ha pentru densitatea:	Contribuție în Natură EUR/ha pentru densitatea:
	<i>Număr plante la hectar</i>	<i>≥37000</i>	<i>≥37000</i>
1.	Fertilizare și dezinfectare sol	1.793	-
	<i>Din care:</i>		
	- <i>lucrări mecanice și manuale</i>	108	92
	- <i>gunoi de grajd</i>	450	383
2.	Material săditor pentru plantat	3668	3118
3.	Plantat arbuști (lucrare completă)	703	598

a) Achiziționare și instalare solar:

Nr. crt	Specificare	Cost Standard EUR/ha	Contribuție în Natură EUR/ha
1.	Sistem solar	3.573	-
2.	Instalare sistem solar	592	-

VI. Pepiniera pomicolă câmpul I

Nr. crt	Specificare	Cost Standard EUR/ha	Contribuție în Natură EUR/ha
	<i>Număr plante la ha</i>	<i>≥50000 plantate - 45000 altoite</i>	<i>≥50000 plantate - 45000 altoite</i>
1.	Fertilizare și dezinfectare sol	1.047	-
	<i>Din care:</i>		
	- <i>lucrări mecanice și manuale</i>	66	56
	- <i>gunoi de grajd</i>	450	383
2.	Material biologic (portaltoi, ramuri altoi)	14.054	11.946
3.	Plantat portaltoi (lucrare completă)	914	777
4.	Altoit (lucrare completă)	2.500	-
	- <i>Din care lucrări manuale</i>	1964	1669

**Valorile nu conțin TVA*

5. Valori costuri standard si contributie in natura

Posibilitatea de a verifica și a controla măsurile și/sau tipurile de operațiuni

Riscul (riscurile) în implementarea măsurilor

Riscurile generale sunt identificate și menționate în secțiunea aplicabilă Măsurii 4.

În ceea ce privește riscurile specifice submăsurii 4.1a menționăm:

- riscul creării de condiții artificiale pentru obținerea unei rate de sprijin mai mare prin introducerea în cadrul proiectului a unor componente/acțiuni /activități doar în scopul primirii unor avantaje suplimentare din punct de vedere al ratei sprijinului sau criteriilor de selecție;
- decontarea unor cheltuieli mai mari decât costurile reale ale investiției;
- încălcarea criteriilor de eligibilitate datorate nerespectării proiectului tehnic prin schimbarea soluției tehnice în cazul proiectelor de construcții-montaj.

Măsuri de atenuare

În vederea reducerii riscurilor specifice identificate se vor întreprinde următoarele acțiuni:

- Se vor detalia verificările și metodologia specifică acolo unde este cazul, spre exemplu vor fi efectuate verificări privind acordarea punctajului/avantajului financiar pe principiul proportionalității;
- Introducerea sistemului de plată pe baza costurilor standard în cazul înființării și reconversiei plantațiilor pomicole, cu respectarea articolului 62 (2)/1305/2013.
- Introducerea unei sistem pentru verificarea rezonabilității costurilor la nivelul Agenției de Plăți prin crearea bazei de date cu prețuri de referință pentru achiziții simple de mașini și utilaje.
- Realizarea mai multor verificări legate de implementarea proiectului tehnic și implicarea entităților responsabile ale statului.

Evaluarea globală a măsurii;

Evaluarea globală a măsurii este menționată în secțiunea aplicabilă Măsurii 4.

Metodologia de calculare a cuantumului sprijinului, dacă este relevant

Metodologia de calcul a costurilor standard utilizate pentru lucrările de înființare și reconversie a plantațiilor pomicole a fost realizată prin expertiza ICDP Mărcineni. La baza costurilor standard au stat devizele tehnologice întocmite pentru fiecare specie și sistem de cultură, pe verigi tehnologice și categorii de costuri (lucrări mecanice, lucrări manuale, material biologic, alte materiale).

- **La lucrările mecanice** a fost utilizat ca etalon ha.a.n (hectar arătură normală). În baza normativelor existente toate lucrările mecanice au fost transformate în ha.a.n.
- **Pentru lucrările manuale** au fost utilizate tarife practicate pe piața liberă, pe trei categorii, funcție de complexitatea lucrărilor executate.
- **Prețurile utilizate pentru materialul biologic din categoria certificat** sunt compatibile cu cele de pe piața UE și au fost preluate din piața concurențială.
- **Prețurile pentru alte categorii de material:** îngrășăminte, minerale, pesticide, dezinfectant, picheti, apă pentru irigat, etc. au fost preluate din piața concurențială, inclusiv prin oferte de la firme de profil.
- **Pentru lucrările de investiții (sistem de susținere, sistem de irigații, sistem antigrindină, sistem antiploaie)** au fost cerute mai multe oferte la firmele de profil și au fost selectate costurile cele mai mici.

- **Pentru lucrările de împrejmuire**, au fost utilizate costuri minimale, astfel încât să poată fi efectuată protecția împotriva animalelor sălbatice (căprioare, porci mistreți, iepuri).

Pentru calcularea costurilor standard au fost utilizate atât date prezente în normativele naționale în vigoare în anul 2014 cât și date colectate din piața liberă în anul 2014.

În cadrul capitolului 18 sunt prezentate documentele emise de organisme independente care **certifică metodologia și calculele costurilor standard**, în conformitate cu prevederile art. 62 din Regulamentul (UE) 1305/2013.

Informații suplimentare specifice operațiunii

Definirea investițiilor neproductive

Nu se aplică.

Definirea investițiilor colective

Investiții realizate de către cooperative sau grupuri de producători legate de asigurarea cooperării între producători, prin promovarea unor investiții în facilități comune, mai eficiente și profitabile, cum sunt: echipamente, infrastructură și altele.

Aceste investiții deservesc interesele colective ale membrilor cooperativelor și grupurilor de producători.

Definirea proiectelor integrate

“Proiect integrat”, reprezintă combinarea a cel puțin două operațiuni care intră sub incidența a cel puțin **două măsuri diferite**, una dintre ele fiind măsura 4, și asigură accesul la finanțare a aceluiași beneficiar.

Un proiect integrat poate fi prezentat într-o singură cerere de finanțare, poate fi evaluat ca atare în cadrul unei singure sesiuni de depunere și diferitele operațiuni pot începe simultan.

Condițiile de eligibilitate legate de toate operațiunile incluse în proiectul integrat trebuie să fie îndeplinite până la semnarea contractului de finanțare, chiar dacă punerea în aplicare a unora dintre operațiuni este programată într-o etapă ulterioară.

În conformitate cu Reg. 808/2014 de punere în aplicare a normelor de aplicare a Reg. 1305/2013, art. 11 (3), dacă o operațiune se încadrează în două sau mai multe măsuri sau în două sau mai multe tipuri diferite de operațiuni, statele membre pot atribui cheltuielile măsurii sau tipului de operațiune care predomină. Se aplică rata specifică a contribuției aferentă respectivei măsuri dominante sau respectivului tip de operațiune dominant.

Definirea și identificarea zonelor Natura 2000 eligibile și a altor zone cu mare valoare naturală eligibile

Nu se aplică.

Descrierea direcționării sprijinului spre ferme în conformitate cu analiza SWOT efectuată în legătură cu prioritatea menționată la articolul 5 alineatul (2) din Regulamentul (UE) nr. 1305/2013

Exploatațiile agricole vizate pentru sprijin, prin această sub-măsură au o dimensiune

economică minimă de 8.000 € SO în cazul reconversiei și înființării plantațiilor pomicole și o dimensiune minimă a suprafețelor pomicole deținute/utilizate de 8000 € SO în cazul achizițiilor simple. În scopul creșterii competitivității sectorului și abordării fragmentării exploatațiilor pomicole sunt prioritizate exploatațiile agricole mici, formele asociative din sectorul pomicol, tinerii și fermierii cu studii în domeniul agricol.

Lista noilor cerințe impuse de legislația Uniunii, pentru respectarea cărora se poate acorda sprijin în temeiul articolului 17 alineatul (6) din Regulamentul (UE) nr. 1305/2013

Nu se aplică.

Dacă este relevant, standardele minime pentru eficiența energetică menționate la articolul 13 litera (c) din Regulamentul delegat (UE) nr. 807/2014;

Având în vedere că la nivel național nu există standarde minime în materie de eficiență energetică, nu se aplică prevederile art. 13 c) pentru investițiile în infrastructura de producere și utilizare a energiei din surse regenerabile;

Dacă este relevant, definirea pragurilor menționate la articolul 13 litera (e) din Regulamentul delegat (UE) nr. 807/2014

Având în vedere că nu sunt susținute investițiile de producere a bioenergiei/biocombustibili din culturi agricole menționate la art. 13(e), nu este necesară stabilirea pragului cerut conform art. 13(e), deoarece exploatațiile agricole vor obține această bioenergie doar din deșeuri/produse secundare rezultate din propria activitate agricolă;

4.2 Sprijin pentru investiții în procesarea/ marketingul produselor agricole

Submăsură:

- 4.2 - sprijin pentru investiții în prelucrare/comercializare și/sau dezvoltare de produse agricole

Descrierea tipului operațiunii

Sprijinul prin această sub-măsură se acordă întreprinderilor care realizează investiții corporale și necorporale pentru procesarea și marketingul* produselor agricole cuprinse în Anexa I la Tratatul de Instituire a Comunității Europene (TFUE), cu excepția produselor pescărești, pentru:

- înființarea și / sau modernizarea unităților de procesare și comercializare;
- introducerea de noi tehnologii pentru dezvoltarea de noi produse și procese;
- aplicarea măsurilor de protecția mediului inclusiv scăderea consumului de energie și a emisiilor GES;
- promovarea investițiilor pentru producerea și utilizarea energiei din surse regenerabile;
- creșterea numărului de locuri de muncă

Rezultatul procesării produsului agricol poate fi atât produs Anexa I cât și produs neinclus în lista cuprinsă în Anexa I la TFUE (non-Anexa I). În situația în care creșterea valorii adăugate a produselor agricole implică obținerea de produse non-Anexa I, vor fi sprijinite numai activitățile precizate în schema de ajutor de stat în conformitate cu regulamentele aplicabile ajutoarelor de stat și numai de la data intrării în vigoare a acesteia.

Totodată, operațiunile/acțiunile eligibile pentru suport, tipul sprijinului, beneficiari, costuri eligibile, condiții de eligibilitate, principiile de selecție specifice activităților ce presupun obținerea de produse non-Anexa I, vor fi prezentate în schema de ajutor de stat și detaliate în cadrul național legislativ de implementare.

Pentru produsele non-Anexa I care vor fi acoperite de schema de ajutor de stat la care se face referire în capitolul 13, condițiile ajutorului de stat vor fi aplicate atunci când sunt mai restrictive decât condițiile din PNDR. Beneficiarii vor fi informați în această privință în cadrul național de implementare.

*Se aplică definițiile pentru prelucrare (procesare) și comercializare (marketing) din Orientările Uniunii Europene privind ajutoarele de stat în sectoarele agricol și forestier și în zonele rurale pentru perioada 2014-2020, detaliate în capitolul 8.1

Operațiuni/Actiuni eligibile pentru suport:

Sprijinul va fi acordat pentru:

Investiții în active corporale din sectorul de procesare a produselor agro-alimentare pentru:

- Înființarea, extinderea și/sau modernizarea și dotarea unităților de procesare, inclusiv investiții privind marketingul produselor (ex. etichetare, ambalare);
- Înființarea, extinderea și/sau modernizarea de rețelele locale de colectare, recepție,

depozitare, condiționare, sortare și capacități de ambalare;

- Îmbunătățirea controlului intern al calității și conformarea cu noile standarde impuse de legislația europeană pentru prelucrarea și comercializarea produselor agro-alimentare;
- Producerea și utilizarea energiei din surse regenerabile (solară, eoliană, geotermală), a energiei produsă cu ajutorul pompelor de căldură, în cadrul unității procesatoare exclusiv pentru consumul propriu și investiții pentru îmbunătățirea eficienței energetice, ca și operațiuni din cadrul unui proiect mai mare de investiții;

Investiții în active necorporale pentru:

- Organizarea și implementarea sistemelor de management a calității și de siguranță alimentară, dacă sunt în legătură cu investițiile corporale ale proiectului;
- Achiziționarea de tehnologii (know-how), patente și licențe pentru pregătirea implementării proiectului;
- Achiziționarea de software, identificat ca necesar în documentația tehnico-economică a proiectului.

Acțiuni neeligibile

- Producția de biocombustibili și peleți;
- Investițiile pentru unități de ecarisaj;
- Producția și comercializarea produselor vinicole sprijinite prin *Programul național de sprijin al României în sectorul vitivinicol 2014-2018*, cu modificările și completările ulterioare
- Procesarea și comercializarea produselor agricole finanțate în cadrul subprogramului pomicol;
- Procesarea produselor pescărești

Tip de sprijin

- rambursare costurile eligibile suportate și plătite efectiv,
- plăți în avans, cu condiția constituirii unei garanții bancare sau a unei garanții echivalente corespunzătoare procentului de 100 % din valoarea avansului, în conformitate cu art. 45 (4) și art 63 ale R 1305/2014,
- instrument financiar conform condițiilor detaliate în cap. 8.1

Trimiteri la alte acte legislative

Legislație UE

R (UE) nr. 1303/2013 de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime și de abrogare a R (UE) nr. 1083/2006 al Consiliului

Recomandarea 2003/361/CE din 6 mai 2003 privind definirea micro-întreprinderilor și a

întreprinderilor mici și mijlocii.

R (UE) nr. 651/2014 al Comisie de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața internă în aplicarea articolelor 107 și 108 din tratat

R (UE) nr. 1407/2013 al Comisiei privind aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, ajutoarele de minimis

R (UE) nr. 852/2004 privind igiena produselor alimentare cu modificările și completările ulterioare,

R (UE) nr. 853/2004 de stabilire a unor norme specifice de igienă care se aplică alimentelor de origine animală cu modificările și completările ulterioare;

R (UE) nr. 854/2004 de stabilire a normelor specifice de organizare a controalelor oficiale privind produsele de origine animală destinate consumului uman cu modificările și completările ulterioare

R (UE) nr. 882/2004 privind controalele oficiale efectuate pentru a asigura verificarea conformității cu legislația privind hrana pentru animale și produsele alimentare și cu normele de sănătate animală și de bunăstare a animalelor cu modificările și completările ulterioare,

R (UE) nr. 178/2002 de stabilire a principiilor și a cerințelor generale ale legislației alimentare, de instituire a Autorității Europene pentru Siguranța Alimentară și de stabilire a procedurilor în domeniul siguranței produselor alimentare cu modificările și completările ulterioare .**Comunicarea Comisiei nr. 2008/C155/02** cu privire la aplicarea art. 87 și 88 din Tratatul CE privind ajutoarele de stat sub formă de garanții;

Comunicarea Comisiei nr. 2008/C14/02 cu privire la revizuirea metodei de stabilire a ratelor de referință și de actualizare,

Legislație Națională

Legea nr. 346/2004 privind stimularea înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii cu completările și modificările ulterioare,

Legea 31/1990 privind societățile comerciale, republicată, cu completările și modificările ulterioare

OUG 44/2008 privind desfășurarea activităților economice de către persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale și întreprinderile familiale cu modificările și completările ulterioare,

Legea nr. 1/2005 privind organizarea și funcționarea cooperației cu completările și modificările ulterioare,

Legea nr. 566/2004 a cooperatiei cu completările și modificările ulterioare,

Ordonanța nr. 37/ 2005 privind recunoașterea și funcționarea grupurilor și organizațiilor de producători, pentru comercializarea produselor agricole și silvice cu completările și modificările ulterioare,

Ordinul nr. 119/2014 pentru aprobarea Normelor de igienă și sănătate publică privind mediul de viață al populației cu modificările și completările ulterioare

Ordinul 10/2008 privind aprobarea Normei sanitare veterinare care stabilește procedura pentru marcarea și certificarea sanitară veterinară a cărnii proaspete și marcarea produselor de origine animală destinate consumului uman cu modificările și completările ulterioare

Ordinul 111/2008 privind aprobarea Normei sanitare veterinare și pentru siguranța alimentelor privind procedura de înregistrare sanitară veterinară și pentru siguranța alimentelor a activităților de obținere și de vânzare directă și/sau cu amănuntul a produselor alimentare de origine animală sau nonanimală, precum și a activităților de producție, procesare, depozitare, transport și comercializare a produselor alimentare de origine nonanimală cu modificările și completările ulterioare.

Ordin 57 din 2010 pentru aprobarea Normei sanitare veterinare privind procedura de autorizare sanitară veterinară a unităților care produc, procesează, depozitează, transportă și/sau distribuie produse de origine animal cu modificările și completările ulterioare.

Beneficiari

Întreprinderi, cooperative și grupuri de producători definite conform legislației naționale în vigoare (menționată în secțiunea Trimiteri la alte acte legislative).

Costuri eligibile

Cheltuieli eligibile specifice *:

- Construcția, extinderea, modernizarea și dotarea clădirilor unităților de procesare;
- Achiziționarea, inclusiv în leasing de utilaje noi, instalații, echipamente și mijloace de transport specializate în scopul colectării materiei prime și/sau comercializării produselor agro-alimentare în cadrul lanțurilor alimentare integrate;
- Cheltuieli generate de îmbunătățirea controlului intern al calității și conformarea cu noile standarde** impuse de legislația europeană pentru procesarea și comercializarea produselor agro-alimentare;
- Cheltuieli aferente marketingului produselor obținute (ex. etichetare, ambalare);
- Cheltuieli generate de investițiile în active necorporale;

*Cheltuielile eligibile generale sunt prevăzute în secțiunea 8.1.

**Cheltuielile vor fi eligibile începând cu momentul apariției de noi standarde în domeniul agro-alimentar, înainte să devină obligatorii pentru unitatea de procesare.

Cheltuieli neeligibile* specifice:

- Achiziționarea de clădiri

*Cheltuielile neeligibile generale sunt prevăzute în capitolul 8.1.

Condiții de eligibilitate

- Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili;
- Investiția trebuie să se încadreze în cel puțin una din acțiunile/operațiunile eligibile prevăzute prin sub - măsură;
- Sprijinul va fi limitat la investiții în procesarea produselor agricole incluse în lista cuprinsă în Anexa I la Tratatul de Instituire a Comunității Europene în scopul obținerii de produse Anexa I și non-Anexa I;
- Solicitantul trebuie să demonstreze capacitatea de asigurare a cofinanțării investiției;
- Viabilitatea economică a investiției trebuie să fie demonstrată în baza prezentării documentației tehnico-economice;
- Solicitantul nu trebuie să fie în dificultate, în conformitate cu legislația în vigoare;
- Investiția va fi precedată de o evaluare a impactului preconizat asupra mediului dacă aceasta poate avea efecte negative asupra mediului, în conformitate cu legislația în vigoare menționată în cap. 8.1;
- Investiția va respecta prevederile legislației în vigoare din domeniul sănătate publică, sanitar-veterinar și siguranță alimentară;
- Solicitantul va demonstra ca profitul mediu anual (ca medie a ultimilor trei ani fiscali) nu depășește de 4 ori valoarea sprijinului solicitat.

Principii în ceea ce privește stabilirea de criterii de selecție

- Principiul creării lanțurilor alimentare integrate, respectiv integrarea sistemelor de colectare, procesare și comercializare;
- Principiul produsului cu înaltă valoare adăugată (ex. produsele ecologice, tradiționale certificate de MADR, produse care participă la scheme de calitate recunoscute la nivel european, etc);
- Principiul asocierii în cadrul cooperativelor sau a grupurilor de producători;
- Principiul potențialului agricol care vizează zonele cu potențial determinate în baza studiului de specialitate.

Principiile de selecție vor fi detaliate suplimentar în legislația națională subsecventă și vor avea în vedere prevederile art. 49 al R (UE) nr. 1305/2013 urmărind să asigure tratamentul egal al solicitanților, o mai bună utilizare a resurselor financiare și directionarea acestora în conformitate cu prioritățile Uniunii în materie de dezvoltare rurală.

De asemenea, principiile de selecție vor asigura dezvoltarea echilibrată a agriculturii din România, ponderea criteriilor de selecție realizându-se în funcție de evoluția programului și dezvoltarea sectoarelor prioritare în concordanță cu strategia programului.

Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Sprijin public nerambursabil.

Rata sprijinului public nerambursabil va fi de **50% din totalul cheltuielilor eligibile** pentru IMM-uri și grupuri de producători/cooperative și **40%** pentru alte întreprinderi și nu va depăși:

- **1.000.000 Euro/proiect** pentru IMM în cazul proiectelor care nu presupun investiții care conduc la un lanț alimentar integrat;

- **1.500.000 Euro/proiect** pentru alte întreprinderi pentru proiectele care nu presupun investiții care conduc la un lanț alimentar integrat;
- **2.500.000 Euro/proiect** pentru investițiile care conduc la un lanț alimentar integrat (indiferent de tipul de solicitant), precum și pentru forme asociative (cooperative și grupuri de producători) în cazul proiectelor care nu presupun investiții care conduc la un lanț alimentar integrat;

Intensitatea sprijinului nerambursabil se va putea majora, suplimentar, cu 20 de puncte procentuale, în urmatorul caz:

- Operațiuni sprijinite în cadrul PEI.

În cazul investițiilor sprijinite prin schema de ajutor de stat, intensitatea sprijinului nerambursabil va respecta prevederile Reg. 651/2014 al Comisiei de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața internă în aplicarea articolelor 107 și 108 din tratat și va fi detaliată în cadrul schemei de ajutor de stat.

În cazul costurilor generale finanțate prin schema de minimis, sprijinul nerambursabil va respecta prevederile Reg. 1407/2013 privind aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, ajutoarele de minimis.

În cazul schemelor menționate, sprijinul cumulativ nu va depăși intensitatea maximă și valoarea sprijinului nerambursabil indicate în această submăsură.

Posibilitatea de a verifica și a controla măsurile și/sau tipurile de operațiuni

Riscul (riscurile) în implementarea măsurilor

Riscurile generale sunt identificate și menționate în secțiunea aplicabilă Măsurii 4.

În ceea ce privește riscurile identificate specifice Submăsurii 4.2 menționăm: dubla finanțare în cadrul submasurii 4.1 și 4.2 a proiectelor care vizează operațiuni de prelucrare a produselor agricole.

Măsuri de atenuare

În vederea reducerii riscului specific identificat a fost stabilită demarcarea între cele două submăsuri în care este sprijinită operațiunea de prelucrarea a produselor agricole.

Evaluarea globală a măsurii;

-

Metodologia de calculare a cuantumului sprijinului, dacă este relevant

Nu se aplică.

Informații suplimentare specifice operațiunii

Definirea investițiilor neproductive

Nu se aplică.

Definirea investițiilor colective

Investiții realizate de către cooperative sau grupuri de producători legate de asigurarea cooperării între producători, prin promovarea unor investiții în facilități comune, mai eficiente și profitabile, cum sunt: echipamente, infrastructură și altele.

Aceste investiții vor deservi interesul membrilor din cadrul cooperativelor și grupurilor de producători.

Definirea proiectelor integrate

"Proiect integrat", reprezintă combinarea a cel puțin două operațiuni care intră sub incidența a cel puțin **două măsuri diferite, una dintre ele fiind măsura 4**, și asigură accesul la finanțare a aceluiași beneficiar. Un proiect integrat poate fi prezentat într-o singură cerere de finanțare, poate fi evaluat ca atare în cadrul unei singure sesiuni de depunere și diferitele operațiuni pot începe simultan. Condițiile de eligibilitate legate de toate operațiunile incluse în proiectul integrat trebuie să fie îndeplinite până la semnarea contractului de finanțare, chiar dacă punerea în aplicare a unora dintre operațiuni este programată într-o etapă ulterioară. În conformitate cu Reg. 808/2014 de punere în aplicare a normelor de aplicare a Reg. 1305/2013, art. 11 (3), dacă o operațiune se încadrează în două sau mai multe măsuri sau în două sau mai multe tipuri diferite de operațiuni, statele membre pot atribui cheltuielile măsurii sau tipului de operațiune care predomină. Se aplică rata specifică a contribuției aferentă respectivei măsuri dominante sau respectivului tip de operațiune dominant.

Definirea și identificarea zonelor Natura 2000 eligibile și a altor zone cu mare valoare naturală eligibile

Nu se aplică.

Descrierea direcționării sprijinului spre ferme în conformitate cu analiza SWOT efectuată în legătură cu prioritatea menționată la articolul 5 alineatul (2) din Regulamentul (UE) nr. 1305/2013

Nu se aplică.

Lista noilor cerințe impuse de legislația Uniunii, pentru respectarea cărora se poate acorda sprijin în temeiul articolului 17 alineatul (6) din Regulamentul (UE) nr. 1305/2013

Nu se aplică.

Dacă este relevant, standardele minime pentru eficiența energetică menționate la articolul 13 litera (c) din Regulamentul delegat (UE) nr. 807/2014;

Având în vedere că la nivel național nu există standarde minime în materie de eficiență energetică, nu se aplică prevederile art. 13 c) pentru investițiile în infrastructura de producere și utilizare a energiei din surse regenerabile.

Dacă este relevant, definirea pragurilor menționate la articolul 13 litera (e) din Regulamentul delegat (UE) nr. 807/2014

Având în vedere că nu sunt susținute investițiile de producere a bioenergiei/biocombustibililor din culturi agricole, menționate la art. 13(e), nu este necesară stabilirea pragului cerut conform art. 13(e).

4.2a Investiții în procesarea/marketingul produselor din sectorul pomicol

Submăsură:

- 4.2 - sprijin pentru investiții în prelucrare/comercializare și/sau dezvoltare de produse agricole

Descrierea tipului operațiunii

În cadrul acestei sub-măsuri sprijinul se acordă întreprinderilor pentru investiții corporale și necorporale pentru procesarea fructelor și marketingul produselor din fructe pentru:

- modernizarea și crearea de unități de procesare* și comercializare*;
- introducerea de noi tehnologii pentru dezvoltarea de noi produse și procese tehnologice;
- creșterea valorii adăugate a produselor din sectorul pomicol;
- îmbunătățirea controlului intern al calității;
- creșterea numărului de locuri de muncă;
- scăderea consumului de energie și a emisiilor de GES.

*Se aplică definițiile pentru prelucrare (procesare) și comercializare (marketing) din Orientările Uniunii Europene privind ajutoarele de stat în sectoarele agricol și forestier și în zonele rurale pentru perioada 2014-2020, detaliate în capitolul 8.1.

Operațiuni/actiuni eligibile pentru sprijin

- Investiții în active corporale din sectorul de procesare a produselor provenite din sectorul pomicol pentru:
 - înființarea, extinderea și/sau modernizarea unităților ce procesează materie primă provenită din sectorul pomicol menționată în Anexa I de la TFUE ;
 - înființarea, extinderea și/sau modernizarea de rețele locale de colectare, recepție, depozitare, condiționare, sortare și ambalare;
 - producerea și utilizarea energiei din surse regenerabile în unitatea proprie;
 - acțiuni de marketing;
- Investiții în active necorporale pentru:
 - organizarea și implementarea sistemelor de management a calității și de siguranță alimentară, dacă sunt în legătură cu investițiile corporale ale proiectului;
 - achiziționarea de tehnologii (know-how), patente și licențe pentru pregătirea implementării proiectului;
 - achiziționarea de software, identificat ca necesar în documentația tehnico-economică a proiectului.

Operațiuni/actiuni neeligibile pentru sprijin

- Achiziția de clădiri;
- Producerea de biocombustibili și peleți.

Rezultatul procesării produsului agricol poate fi atât produs Anexa I cât și produs neinclus în lista cuprinsă în Anexa I la TFUE (non-Anexa I). În situația în care creșterea valorii adăugate

a produselor agricole implică obținerea de produse non-Anexa I, vor fi sprijinite numai activitățile precizate în schema de ajutor de stat în conformitate cu regulamentele aplicabile ajutoarelor de stat și numai de la data intrării în vigoare a acesteia.

Totodată, operațiunile/acțiunile eligibile pentru sprijin, tipul sprijinului, beneficiarii, costurile eligibile, condiții de eligibilitate, principiile de selecție specifice activităților ce presupun obținerea de produse non-Anexa I vor fi prezentate în schema de ajutor de stat și detaliate în cadrul național legislativ de implementare.

Pentru produsele non-Anexa I care vor fi acoperite de schema de ajutor de stat la care se face referire în capitolul 13, condițiile ajutorului de stat vor fi aplicate atunci când sunt mai restrictive decât condițiile din PNDR. Beneficiarii vor fi informați în această privință în cadrul național de implementare.

Tip de sprijin

- rambursarea costurilor eligibile, suportate și platite efectiv;
- plăți în avans, cu condiția constituirii unei garanții bancare sau a unei garanții echivalente corespunzătoare procentului de 100 % din valoarea avansului, în conformitate cu art. 45 (4) și art 63 ale R 1305/2014;
- instrument financiar de garantare (supus condițiilor detaliate în cap. 8.1).

Trimiteri la alte acte legislative

Legislație UE

Recomandarea 2003/361/CE din 6 mai 2003 privind definirea micro-întreprinderilor și a întreprinderilor mici și mijlocii.

R (UE) nr. 651/2014 (numit în continuare GBER) al Comisiei din 17 iunie 2014 de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața internă în aplicarea articolelor 107 și 108 din tratat, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene.

R (UE) nr. 1407/2013 al Comisiei privind aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, ajutoarele de minimis

R Parlamentului European și al Consiliului (UE) nr. 178/2002 din 28 ianuarie 2002 care stabilește principiile generale și cerințele legii alimentelor, Autoritatea Europeană pentru Siguranța Alimentelor și procedurile privind siguranța alimentelor, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 31/1, 01.02.2002.

R (UE) nr. 852/2004 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2004 privind igiena produselor alimentare, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 139, 30.04.2004.

R (UE) nr. 2073/2005 al Comisiei din 15 noiembrie 2005 privind criteriile microbiologice pentru produsele alimentare, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 338, 22.12.2005.

R (UE) nr. 1881 din 19 decembrie 2006 de stabilire a nivelurilor maxime pentru anumiți

contaminanți din produsele alimentare, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 364 din 20.12.2006.

R (UE) nr. 1333/2008 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 decembrie 2008 privind aditivii alimentari, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 354/16 din data de 31.12.2008.

Comunicarea Comisiei nr. 2008/C155/02 cu privire la aplicarea art. 87 și 88 din Tratatul CE privind ajutoarele de stat sub formă de garanții;

Comunicarea Comisiei nr. 2008/C14/02 cu privire la revizuirea metodei de stabilire a ratelor de referință și de actualizare.

Legislație Națională

Legea nr. 346/2004 privind stimularea înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii cu completările și modificările ulterioare

OUNG 44/2008 privind desfășurarea activităților economice de către persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale și întreprinderile familiale cu modificările și completările ulterioare.

Ordonanța nr. 37/ 2005 privind recunoașterea și funcționarea grupurilor și organizațiilor de producători, pentru comercializarea produselor agricole și silvice cu completările și modificările ulterioare.

Legea nr. 1/2005 privind organizarea și funcționarea cooperăției cu completările și modificările ulterioare.

Legea nr. 566/2004 a cooperatiei cu completările și modificările ulterioare.

Norme de mediu

HG 445/2009 privind evaluarea impactului anumitor proiecte publice și private asupra mediului cu modificările și completările ulterioare.

Ordinul nr. 135 din 10 februarie 2010 privind aprobarea Metodologiei de aplicare a evaluării impactului asupra mediului pentru proiecte publice și private cu modificările și completările ulterioare.

Norme de siguranță alimentară, igienă și sănătate publică

Ordinul nr. 119/2014 pentru aprobarea Normelor de igienă și sănătate publică privind mediul de viață al populației cu modificările și completările ulterioare.

Ordinul 111/2008 privind aprobarea Normei sanitare veterinare și pentru siguranța alimentelor privind procedura de înregistrare sanitară veterinară și pentru siguranța alimentelor a activităților de obținere și de vânzare directă și/sau cu amănuntul a produselor alimentare de origine animală sau nonanimală, precum și a activităților de producție, procesare, depozitare, transport și comercializare a produselor alimentare de origine nonanimală cu modificările și completările ulterioare.

Beneficiari

- Întreprinderi, definite conform legislației naționale în vigoare (prezentată în secțiunea Trimiteri la alte acte legislative).
- Grupurile de producători și cooperativele, definite conform legislației naționale în vigoare (prezentată în secțiunea Trimiteri la alte acte legislative), cu condiția ca investițiile realizate să deservească interesele propriilor membri.

Costuri eligibile

Cheltuieli eligibile specifice*:

- Înființarea, extinderea și modernizarea unităților ce colectează, condiționează și/procesează materie primă provenită din sectorul pomicol menționată în Anexa I de la TFUE, inclusiv pentru producerea bauturilor alcoolice; rezultatul procesării poate fi și un produs non Anexa I la TFUE.
- Achiziționarea, inclusiv în leasing, de utilaje noi, instalații, echipamente și mijloace de transport specializate în scopul colectării materiei prime.
- Achiziționarea, inclusiv în leasing, de mijloace de transport specializate în scopul comercializării produselor din fructe în cadrul lanțurilor scurte.
- Investiții în energie regenerabilă pentru uz propriu** și/sau eficiență energetică, sisteme de economisire a apei și în tehnologii de eliminare a deșeurilor în unitatea proprie.
- Cheltuieli generate de îmbunătățirea controlului intern al calității și conformarea cu noile standarde*** impuse de legislația europeană pentru prelucrarea și comercializarea produselor agro-alimentare.
- Cheltuieli cu activități de marketing (ex. etichetare, ambalare).
- Cheltuieli generate de investițiile în active necorporale.

*Cheltuielile eligibile generale sunt prevăzute și în capitolul 8.1.

**Sunt eligibile doar investițiile în producerea de energie regenerabilă solară, eoliană, geotermală și cea produsă cu ajutorul pompelor de căldură, destinată consumului propriu.

***Cheltuielile vor fi eligibile începând cu momentul apariției de noi standarde în domeniul agro-alimentar, înainte de a deveni obligatorii pentru întreprinderea procesatoare.

Cheltuielile neeligibile generale sunt prevăzute în capitolul 8.1.

Condiții de eligibilitate

- Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili.
- Investiția trebuie să se încadreze în cel puțin una din acțiunile/operațiunile eligibile prevăzute prin sub - măsură;
- Viabilitatea economică a investiției trebuie să fie demonstrată în baza prezentării documentației tehnico-economice.
- Solicitantul trebuie să demonstreze capacitatea de asigurare a cofinanțării investiției.
- Solicitantul nu trebuie să fie în dificultate, în conformitate cu legislația în vigoare (prezentată în secțiunea Trimiteri la alte acte legislative).
- Investiția trebuie făcută doar în unitățile teritoriale administrative prezente în anexa

din Cadrul Național de Implementare aferentă STP.

- Investiția va respecta prevederile legislației naționale și europene privind normele de siguranță alimentară, sănătate publică și sanitar veterinar (prezente în secțiunea Trimiteri la alte acte legislative).
- Investiția va fi precedată de o evaluare a impactului preconizat asupra mediului dacă aceasta poate avea efecte negative asupra mediului, în conformitate cu legislația în vigoare (prezentată în capitolul 8.1 al PNDR);
- Sprijinul va fi limitat la investiții în procesarea produselor agricole incluse în lista cuprinsă în Anexa I la Tratatul de Instituire a Comunității Europene în scopul obținerii de produse Anexa I și non-Anexa I.
- Investițiile destinate obținerii băuturilor alcoolice pot fi efectuate doar de beneficiarii care se încadrează în definiția microîntreprinderilor conform Legii 346/2004 cu modificările și completările ulterioare și/sau în definiția formelor asociative (grupuri de producători și cooperative).
- Solicitantul va demonstra ca profitul mediu anual (ca medie a ultimilor trei ani fiscali) nu depășește de 4 ori valoarea sprijinului solicitat.

Principii în ceea ce privește stabilirea de criterii de selecție

- Principiul produselor cu valoare adăugată mare (produse ecologice, provenite din zone HNV, scheme de calitate, tradiționale certificate de MADR);
- Principiul lanțurilor alimentare integrate (investițiile care acoperă tot lanțul alimentar: colectare, depozitare, condiționare, procesare și comercializare);
- Principiul asocierii (investițiile realizate de grupurile de producători și cooperativele din sectorul pomicol).

Principiile de selecție vor fi detaliate suplimentar în legislația națională subsecventă și vor avea în vedere prevederile art. 49 al R (UE) nr. 1305/2013 urmărind să asigure tratamentul egal al solicitanților, o mai bună utilizare a resurselor financiare și direcționarea acestora în conformitate cu prioritățile Uniunii în materie de dezvoltare rurală.

De asemenea, principiile de selecție vor asigura dezvoltarea echilibrată a agriculturii din România, ponderea criteriilor de selecție realizându-se în funcție de evoluția programului și nivelul de dezvoltare al sectoarelor prioritare identificate în strategia programului.

Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Sprijinul nerambursabil se va acorda după cum urmează:

Întreprinderi micro și mici

Intensitatea sprijinului este de **50% din totalul cheltuielilor eligibile**, fără a depăși:

- 600000 euro pentru proiectele care nu presupun investiții care conduc la un lanț alimentar integrat;
- 900000 euro pentru investițiile care conduc la un lanț alimentar integrat;

Intensitatea sprijinului nerambursabil se va putea majora, cu 20 de puncte procentuale, în următorul caz:

- Operațiuni sprijinite în cadrul PEI.

Întreprinderi mijlocii

- Intensitatea sprijinului este de **50% din totalul cheltuielilor eligibile**, fără a depăși: 800000 euro pentru proiectele care nu presupun investiții care conduc la un lant alimentar integrat;
 - 1.100.000 euro pentru investițiile care conduc la un lant alimentar integrat;

Intensitatea sprijinului nerambursabil se va putea majora, cu 20 de puncte procentuale, în următorul caz:

- Operațiuni sprijinite în cadrul PEI.

Întreprinderi mari

- Intensitatea sprijinului este de **40% din totalul cheltuielilor eligibile**, fără a depăși:
 - 1.000.000 euro pentru proiectele care nu presupun investiții care conduc la un lant alimentar integrat;
 - 1500.000 euro pentru investițiile care conduc la un lant alimentar integrat;

Intensitatea sprijinului nerambursabil se va putea majora, cu 20 de puncte procentuale, în următorul caz:

- Operațiuni sprijinite în cadrul PEI.

Producerea de băuturi alcoolice

Investițiile legate de producerea de băuturi alcoolice vor fi sprijinite doar în cazurile microîntreprinderilor și formelor asociative (grupuri de producători și cooperative), iar sprijinul va fi limitat astfel:

- Intensitatea sprijinului este de 50% din totalul cheltuielilor eligibile și nu va depăși:
 - 200.000 de euro pentru microîntreprinderi;
 - 300.000 de euro pentru formele asociative (grupuri de producători și cooperative).

Intensitatea sprijinului nerambursabil se va putea majora, cu 20 de puncte procentuale, în următorul caz:

- Operațiuni sprijinite în cadrul PEI.

În cazul investițiilor sprijinite prin schema de ajutor de stat, intensitatea sprijinului nerambursabil va respecta prevederile Reg. 651/2014 al Comisiei de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața internă în aplicarea articolelor 107 și 108 din tratat și va fi detaliată în cadrul schemei de ajutor de stat.

În cazul costurilor generale finanțate prin schema de minimis, sprijinul nerambursabil va respecta prevederile Reg. 1407/2013 privind aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, ajutoarele de minimis.

În cazul schemelor menționate, sprijinul cumulativ nu va depăși intensitatea maximă și valoarea sprijinului nerambursabil indicate în această sub-măsură.

Posibilitatea de a verifica și a controla măsurile și/sau tipurile de operațiuni

Riscul (riscurile) în implementarea măsurilor

Riscurile generale sunt identificate și menționate în secțiunea aplicabilă Măsurii 4.

În ceea ce privește riscurile identificate specifice Submăsurii 4.2a menționăm:

- Dubla finanțare în cadrul submăsurii 4.1a și 4.2a a proiectelor care vizează operațiuni de prelucrare a produselor din sectorul pomicol.

Măsuri de atenuare

În vederea reducerii riscului specific identificat a fost stabilită demarcarea între cele două submăsuri în care este sprijinită operațiunea de prelucrarea a produselor agricole.

Evaluarea globală a măsurii;

Evaluarea generală a măsurii este menționată în secțiunea aplicabilă Măsurii 4.

Metodologia de calculare a cuantumului sprijinului, dacă este relevant

Nu se aplică.

Informații suplimentare specifice operațiunii

Definirea investițiilor neproductive

Nu se aplică.

Definirea investițiilor colective

Nu se aplică.

Definirea proiectelor integrate

“Proiect integrat”, reprezintă combinarea a cel puțin două operațiuni care intră sub incidența a cel puțin **două măsuri diferite**, una dintre ele fiind masura 4, și asigură accesul la finanțare a aceluiași beneficiar. Un proiect integrat poate fi prezentat într-o singură cerere de finanțare, poate fi evaluat ca atare în cadrul unei singure sesiuni de depunere și diferitele operațiuni pot începe simultan.

Condițiile de eligibilitate legate de toate operațiunile incluse în proiectul integrat trebuie să fie îndeplinite până la semnarea contractului de finanțare, chiar dacă punerea în aplicare a unora dintre operațiuni este programată într-o etapă ulterioară.

În conformitate cu Reg. 808/2014 de punere în aplicare a normelor de aplicare a Reg. 1305/2013, art. 11 (3), dacă o operațiune se încadrează în două sau mai multe măsuri sau în două sau mai multe tipuri diferite de operațiuni, statele membre pot atribui cheltuielile

măsurii sau tipului de operațiune care predomină. Se aplică rata specifică a contribuției aferentă respectivei măsuri dominante sau respectivului tip de operațiune dominant.

Definirea și identificarea zonelor Natura 2000 eligibile și a altor zone cu mare valoare naturală eligibile

Nu se aplică.

Descrierea direcționării sprijinului spre ferme în conformitate cu analiza SWOT efectuată în legătură cu prioritatea menționată la articolul 5 alineatul (2) din Regulamentul (UE) nr. 1305/2013

Nu se aplică, sub-măsura 4.2 contribuie la prioritățile 3 și 6.

Lista noilor cerințe impuse de legislația Uniunii, pentru respectarea cărora se poate acorda sprijin în temeiul articolului 17 alineatul (6) din Regulamentul (UE) nr. 1305/2013

Nu se aplică.

Dacă este relevant, standardele minime pentru eficiența energetică menționate la articolul 13 litera (c) din Regulamentul delegat (UE) nr. 807/2014;

Având în vedere că la nivel național nu există standarde minime în materie de eficiență energetică, nu se aplică prevederile art. 13 c) pentru investițiile în infrastructura de producere și utilizare a energiei din surse regenerabile.

Dacă este relevant, definirea pragurilor menționate la articolul 13 litera (e) din Regulamentul delegat (UE) nr. 807/2014

Având în vedere că nu sunt susținute investițiile de producere a bioenergiei/biocombustibililor din culturi agricole, menționate la art. 13(e), nu este necesară stabilirea pragului cerut conform art. 13(e).

4.3 Investiții pentru dezvoltarea, modernizarea sau adaptarea infrastructurii agricole și silvice

Submăsură:

- 4.3 - sprijin pentru investiții în infrastructură legate de dezvoltarea, modernizarea și adaptarea sectoarelor agricol și forestier

Descrierea tipului operațiunii

Procesul de reformă al sectorului agricol și forestier trebuie să includă și măsuri de restructurare a modului de administrare și utilizare a infrastructurii de acces. Adaptarea infrastructurii la noua structură agricolă și forestieră, precum și folosirea eficientă a infrastructurii utilizabile reclamă investiții, în special, pentru modernizare și dezvoltare. Secetele, inundațiile și alte amenințări legate de schimbările climatice au un impact semnificativ asupra stabilității producției și a securității alimentare naționale, iar lipsa unei infrastructuri adecvate contribuie la limitarea oportunităților de dezvoltare economică în pofida existenței potențialului din agricultură.

În vederea adaptării la efectele schimbărilor climatice și pentru protecția mediului și din motive de competitivitate, este necesară modernizarea instalațiilor de irigații, care să asigure utilizarea eficientă a apei, prin folosirea de tehnologii noi care să conducă la o reducere reală a consumului de apă la nivelul investiției, precum și pentru a se reduce presiunea asupra corpurilor de apă de suprafață.

Investițiile pentru infrastructura de irigații vor viza modernizarea sistemelor funcționale/utilizate în trecutul recent definit de România ca perioada 2007-2014.

Astfel, infrastructura viabilă din punct de vedere economic aferentă suprafeței de 619.916 mii ha, din totalul de 823.130 ha recomandată pentru includerea în programe de investiții prin Strategia Investițiilor în Sectorul Irigațiilor, este vizată ca bază pentru investiții (modernizare) prin PNDR 2014-2020. România va realiza un studiu (sau va identifica o alternativă corespunzătoare), după 3 ani de la aprobarea programului pentru a identifica date relevante și cartografierea suprafețelor irigate la nivel de NUTS2 care vor sta la baza viitorului proces de fine tuning al M13, realizându-se astfel legătura cu infrastructura de irigații modernizată prin M04. Studiul va evalua și monitoriza potențialul global și impactul actual al infrastructurii de irigații sprijinite prin FEADR asupra corpurilor de apă ce servesc drept sursă pentru irigații.

Modernizarea infrastructurii viabile din punct de vedere economic va conduce la funcționare sistemelor în parametri calitativi superiori și va asigura astfel eficiența utilizării apei și impact redus asupra mediului.

Sectoarele agricol și forestier rămân vulnerabile condițiilor climatice (alternarea situațiilor de secetă cu inundațiile frecvente), cu efecte economice negative însemnate asupra viabilității economice a fermelor. În contextul încălzirii globale, această problemă devine tot mai acută.

Sprijinul prin această sub-măsură se acordă pentru:

Agricol

- Înființare, extindere și modernizare a infrastructurii agricole de acces către ferme;

Silvic

- Înființare, extindere și modernizare a căilor de acces în cadrul fondului forestier;

Irigații

- Modernizarea infrastructurii existente de irigații.

Pentru produsele non-Anexa I care vor fi acoperite de schema de ajutor de stat la care se face referire în capitolul 13, condițiile ajutorului de stat vor fi aplicate atunci când sunt mai restrictive decât condițiile din PNDR. Beneficiarii vor fi informați în această privință în cadrul național de implementare.

Operațiuni/Acțiuni eligibile pentru suport:

Sprijinul va fi acordat pentru:

- **Investiții în active corporale pentru:**
 - Construcția, extinderea și/sau modernizarea drumurilor de acces agricole către ferme (căi de acces din afara exploatațiilor agricole);
 - Construcția, extinderea și/sau modernizarea drumurilor forestiere;
 - Modernizarea infrastructurii secundare de irigații, clădirilor aferente stațiilor de pompare și/sau racordarea la utilități, inclusiv construcția/modernizarea bazinelor de colectare și stocare a apei de irigat.

Investiții în active necorporale:

Costurile generale ocazionate de cheltuielile cu construcția sau renovarea de bunuri imobile și achiziționarea sau cumpărarea prin leasing de mașini și echipamente noi, în limita valorii pe piață a activului precum onorariile pentru arhitecți, ingineri și consultanți, onorariile pentru consiliere privind durabilitatea economică și de mediu, inclusiv studiile de fezabilitate, vor fi realizate în limita a 10% din totalul cheltuielilor eligibile pentru proiectele care prevăd și construcții - montaj, și în limita a 5% pentru proiectele care prevăd simpla achiziție.

Tip de sprijin

- Rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv;
- Plăți în avans, cu condiția constituirii unei garanții bancare sau a unei garanții echivalente corespunzătoare procentului de 100 % din valoarea avansului, în conformitate cu art. 45 (4) și art 63 ale R (UE) nr. 1305/2014.

Trimiteri la alte acte legislative

Legislație UE

Regulamentul (UE) nr. 702/2014 de declarare a anumitor categorii de ajutoare în sectoarele agricol și forestier și în zonele rurale ca fiind compatibile cu Piața internă, în aplicarea art. 107 și 108 din TFUE

Legislație Națională

HG nr. 445/2009 privind evaluarea impactului anumitor proiecte publice și private asupra mediului;

Ordinul nr. 135 din 10 februarie 2010 privind aprobarea Metodologiei de aplicare a evaluării impactului asupra mediului pentru proiecte publice și private;

Legea nr. 215/2001 a administrației publice locale – Republicată, cu modificările și completările ulterioare;

Legea nr. 31/1990 privind societățile comerciale – Republicată, cu modificările și completările ulterioare;

Legea nr. 1/2000 pentru reconstituirea dreptului de proprietate asupra terenurilor agricole și celor forestiere, solicitate potrivit prevederilor legii fondului funciar nr. 18/1991 și al legii nr. 169/1997;

OUN nr. 44/2008 privind desfășurarea activităților economice de către persoanele fizice autorizate, întreprinderi individuale și întreprinderi familiale, cu modificările și completările ulterioare;

HG nr. 229/2009 - privind reorganizarea Regiei Naționale a Pădurilor - Romsilva și aprobarea R de organizare și funcționare;

Legea nr. 46/2008 - Codul silvic, cu modificările și completările ulterioare;

Legea nr. 138/2004 a îmbunătățirilor funciare, cu modificările și completările ulterioare;

Managementul bazinelor hidrografice stabilit în conformitate cu Directiva cadru privind apa – Directiva 2000/60/CE”, cu modificările și completările ulterioare.

Beneficiari

Agricol

- Unități administrativ teritoriale și/sau asociații ale acestora constituite conform legislației naționale în vigoare.

Silvic

- Persoane juridice de drept privat/alte forme de organizare proprietari de pădure și/sau asociațiile acestora conform legislației în vigoare;
- Unități administrativ teritoriale și/sau asociații ale acestora, proprietari de pădure, conform legislației în vigoare;
- Administratorul fondului forestier proprietate publică a statului conform legislației în vigoare.

Irigații

- Organizații/federații ale utilizatorilor de apă înființate în conformitate cu legislația în

vigoare, constituite din proprietari/utilizatori de terenuri agricole.

Costuri eligibile

Cheltuieli eligibile specifice*:

- Construcția, extinderea și/sau modernizarea drumurilor agricole către ferme (căi de acces din afara exploatațiilor agricole);
- Construcția, extinderea și/sau modernizarea drumurilor forestiere;
- Modernizarea infrastructurii secundare de irigații, clădirilor aferente stațiilor de pompare și/sau racordarea la utilități, sisteme de contorizare a apei, inclusiv construcția/modernizarea bazinelor de colectare și stocare a apei de irigat.

*Cheltuielile eligibile generale sunt prevăzute în secțiunea 8.1.

Cheltuieli neeligibile specifice*:

- Costurile cu întreținerea, reparațiile și exploatarea investiției realizate;
- Costuri privind închirierea de mașini, utilaje, instalații și echipamente;
- Costuri operaționale inclusiv costuri de întreținere și chirie.

*Cheltuielile neeligibile generale sunt prevăzute în capitolul 8.1.

Condiții de eligibilitate

Condiții comune aplicabile tuturor tipurilor de sprijin:

- Investiția trebuie să se încadreze în cel puțin unul din tipurile de sprijin prevăzute prin sub-măsură;
- Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili;
- Investiția va fi precedată de o evaluare a impactului preconizat asupra mediului dacă aceasta poate avea efecte negative asupra mediului, în conformitate cu legislația în vigoare, menționată în cap. 8.1;
- Solicitantul se angajează să asigure funcționarea la parametri proiectați și întreținerea investiției, pe o perioadă de minim 5 ani, de la ultima tranșă de plată.

Condiții specifice fiecărui tip de sprijin:

Infrastructura de acces agricolă

- Solicitanții trebuie să facă dovada proprietății/administrației terenului pe care se realizează investiția;
- Investiția trebuie să fie racordată la un drum existent.

Infrastructura de acces silvică

- Solicitantul investițiilor trebuie să facă dovada proprietății asupra terenului/administrației în cazul domeniului public al statului;
- Solicitantul trebuie să facă dovada faptului că investiția se regăsește în amenajamentul silvic, iar în cazul modernizării drumului forestier, acesta să se regăsească în

inventarul deținătorului.

Infrastructura de irigații

- Investiția este în conformitate cu planurile de gestionare a bazinelor hidrografice aferente Directivei Cadru Apa pentru suprafețele vizate și cu programul relevant de măsuri, dacă este cazul;
- Investiția prevede contorizarea apei;
- În cazul în care **corpul de apă subterană sau de suprafață** este **satisfăcător**, conform avizului autorității competente, investiția trebuie să asigure, în urma unei evaluări ex-ante, posibile economii de apă cu o valoare minimă de 5% față de parametri tehnici/infrastructura existentă, cu excepția investițiilor în infrastructura de irigații a căror sursă de apă sunt bazinele de colectare și stocare a apei de irigat și care nu afectează corpuri de apă subterană sau de suprafață;
- În cazul în care investiția afectează corpuri de apă subterană sau de suprafață care sunt identificate ca fiind nesatisfăcătoare din punct de vedere al cantității de apă în planul de management al bazinului hidrografic, investiția trebuie să asigure o reducere efectivă a utilizării apei de cel puțin 50% din potențialul economiei de apă, posibil a fi realizat prin investiție, cu excepția investițiilor în infrastructura de irigații a căror sursă de apă sunt bazinele de colectare și stocare a apei de irigat și care nu afectează corpuri de apă subterană sau de suprafață;
- Investiția vizează o suprafață identificată ca viabilă în Strategia investițiilor în sectorul irigațiilor;
- Solicitantul să facă dovada deținerii în folosință a terenului/activului fizic aferent investiției;
- Sistemul de irigații prevăzut prin proiect trebuie să fie racordat la o infrastructură principală funcțională.

Principii în ceea ce privește stabilirea de criterii de selecție

Infrastructura de acces agricolă

- Principiul scopului multiplu al obiectivului investiției (ex: acces pentru mai mulți agenți economici, acces la rute alternative sau permiterea preluării traficului realizat de mașinile agricole de pe anumite artere rutiere, scop agroturistic etc.);
- Principiul suprafețelor agricole deservite;
- Principiul complementarității cu subprogramul pomicol.

Infrastructura de acces silvică

- Principiul accesibilizării zonelor forestiere prin investiții noi;
- Principiul suprafeței de fond forestier deservită.

Infrastructura de irigații

- Principiul complementarității cu investiții pentru modernizare sisteme de irigații în aval;
- Principiul economiei de apă;
- Principiul alimentării direct de la sursă sau în sistem gravitațional;

- Principiul suprafețelor deservite.

Principiile de selecție vor fi detaliate în legislația națională subsecventă și vor avea în vedere prevederile art. 49 al R (UE) nr. 1305/2013 urmărind să asigure tratamentul egal al solicitanților, o mai bună utilizare a resurselor financiare și directionarea acestora în conformitate cu prioritățile Uniunii în materie de dezvoltare rurală.

De asemenea, principiile de selecție vor asigura dezvoltarea echilibrată a agriculturii din România, ponderea criteriilor de selecție realizându-se în funcție de evoluția programului și dezvoltarea sectoarelor prioritare în concordanță cu strategia programului.

Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Sprijinul public nerambursabil

Rata sprijinului public nerambursabil va fi de **100% din totalul cheltuielilor eligibile**, și nu va depăși:

- **1.000.000 Euro/proiect** pentru sistemele de irigații aferente stațiilor de punere sub presiune și drumurile agricole de acces;
- **1.500.000 Euro/proiect** pentru amenajarea sistemelor de irigații aferente stațiilor de pompare și repompare precum și drumurilor forestiere.

În cazul investițiilor necesare dezvoltării, modernizării sau adaptării infrastructurii silvice sprijinite prin schema de ajutor de stat, intensitatea sprijinului nerambursabil va respecta prevederile Regulamentului (UE) nr. 702/2014 de declarare a anumitor categorii de ajutoare în sectoarele agricol și forestier și în zonele rurale ca fiind compatibile cu Piața internă, în aplicarea art. 107 și 108 din TFUE.

Posibilitatea de a verifica și a controla măsurile și/sau tipurile de operațiuni

Riscul (riscurile) în implementarea măsurilor

- Riscurile generale sunt identificate și menționate în secțiunea aplicabilă Măsurii 4. În ceea ce privește riscurile identificate specifice Submăsurii 4.3: acestea sunt legate de procedurile de licitație neadecvate pentru beneficiarii publici și potențial impact negativ al investițiilor în infrastructura de irigații asupra mediului.

Măsuri de atenuare

În vederea reducerii riscurilor specifice identificate, se vor avea în vedere:

- Elaborarea documentațiilor standard de către AFIR pentru a fi utilizate de către beneficiarii publici. Astfel, vor fi realizate formate de documentații de atribuire în care cerințele de calificare și factorii de evaluare și proporționalitate vor fi predeterminate. Pentru beneficiarii privați se revizuiesc procedurile referitoare la achiziții în sensul clarificării elementelor necesare în documentațiile de atribuire, publicarea acestora în sistemul informatic pentru o mai bună informare cu privire la cerințele procedurii de achiziție. Respectarea lor din partea solicitanților și prin

urmare verificarea acestora de către AFIR va asigura punerea în aplicare a principiilor economicității, eficienței, eficacității, transparenței. AFIR va asigura elaborarea unor proceduri adecvate ale căror prevederi să asigure conformitatea cu această cerință.

- Pentru asigurarea conformității investițiilor cu cerințele de mediu, Ministerul Mediului și Schimbărilor Climatice, prin structurile abilitate, va evalua proiectele din perspectiva impactului asupra mediului și va elibera documentele corespunzătoare conform legislației în vigoare.

Evaluarea globală a măsurii;

-

Metodologia de calculare a cuantumului sprijinului, dacă este relevant

Nu se aplica.

Informații suplimentare specifice operațiunii

Definirea investițiilor neproductive

Nu se aplică.

Definirea investițiilor colective

Nu se aplică.

Definirea proiectelor integrate

Nu se aplică.

Definirea și identificarea zonelor Natura 2000 eligibile și a altor zone cu mare valoare naturală eligibile

Nu se aplică.

Descrierea direcționării sprijinului spre ferme în conformitate cu analiza SWOT efectuată în legătură cu prioritatea menționată la articolul 5 alineatul (2) din Regulamentul (UE) nr. 1305/2013

Nu se aplică.

Lista noilor cerințe impuse de legislația Uniunii, pentru respectarea cărora se poate acorda sprijin în temeiul articolului 17 alineatul (6) din Regulamentul (UE) nr. 1305/2013

Nu se aplică.

Dacă este relevant, standardele minime pentru eficiența energetică menționate la articolul 13 litera (c) din Regulamentul delegat (UE) nr. 807/2014;

-

Dacă este relevant, definirea pragurilor menționate la articolul 13 litera (e) din Regulamentul delegat (UE) nr. 807/2014

-

Posibilitatea de a verifica și a controla măsurile și/sau tipurile de operațiuni

Riscul (riscurile) în implementarea măsurilor

- Riscurile generale identificate pentru implementarea Măsurii 4 vizează următoarele aspecte: rezonabilitatea costurilor pentru achiziția de echipamente și lucrări de construcții, instalații, proceduri inadecvate de verificare și control, proceduri neclare și ambigue sau aplicarea incorectă a prevederilor acestora, existența unui sistem birocratic cu efecte negative asupra eficienței și eficacității implementării proiectului, încadrarea incorectă a solicitanților în categoria beneficiarilor eligibili, neadaptarea sistemelor informatice la fluxurile procedurale sau actualizarea cu întârziere a acestora, verificări insuficiente pentru identificarea acelor condiții/atenționări ce pot conduce la crearea de avantaje necuvenite (condiții artificiale), insuficiența pregătirii personalului pentru efectuarea verificărilor și controalelor în derulare și ex-post, lipsa echipamentelor necesare efectuării verificărilor, lipsa cofinanțării investiției din partea beneficiarului, nivel redus de informare al solicitanților.
- Dificultăți în a verifica reducerea utilizării apei/economiile eficiente de apă pentru proiectele care implică sprijin pentru irigații atât la nivel de fermă (sM 4.1) cât și în afara fermelor (sM 4.3).

Măsuri de atenuare

În vederea îmbunătățirii implementării măsurii și reducerii riscurilor sunt planificate următoarele măsuri corespundente riscurilor identificate:

- introducerea unei sistem pentru verificarea rezonabilității costuri la nivelul Agenției de Plăți prin crearea bazei de date cu prețuri de referință pentru achiziții simple de mașini și utilaje;
- elaborarea de proceduri clare și detaliate și eficientizarea sistemelor de control în toate fazele de verificare a unui proiect prin: elaborarea de proceduri cu fișe de verificare pentru toate acțiunile ce concură la plata unui proiect evaluare, selectare, contractare, achiziții și autorizare plăți, eșantioane de supraveghere a structurilor teritoriale și delegate, controlul on the spot, sistemul de contestații care permite o verificare a modului de aplicare a procedurilor, controale prin eșantion atât în perioada de implementare a proiectelor cât și ex-post;
- realizarea mai multor verificări legate de implementarea proiectelor în corelare cu etapele de implementare a proiectelor;
- în cazul irigațiilor verificarea economiilor de apă se va face pe baza contorizării consumului de apă din cadrul noii instalații/infrastructuri în raport cu parametrii tehnici ai instalației/infrastructurii inițiale;
- depunerea on-line a proiectelor, simplificarea documentațiilor depuse de beneficiari, verificarea autorizațiilor, avizelor, documentațiilor tehnice după etapa de selecție a proiectelor înainte de etapa de contractare, renunțarea la documentele justificative care pot fi accesate în bazele de date ale entităților responsabile;
- definirea clară a beneficiarilor în cadrul național de implementare conform prevederilor programului și verificarea încadrării acestora conform legislației naționale prin încheiere de protocoale și acorduri cu entitățile responsabile în scopul verificării corectitudinii informațiilor furnizate;
- sistemul IT existent la nivelul Agenției de Plăți se va actualiza și optimiza cu noile

fluxuri administrative și măsurile PNDR 2014-2020 și vor fi introduse chei de control precum: codul beneficiarului, denumire beneficiar, cod SIRUTA, titlu proiect;

- elaborarea în cadrul național de implementare a unei secțiuni distincte privind verificarea acelor condiții care pot conduce la accesarea unor rate de sprijin mai mari, respectiv obținerea de avantaje materiale necuvenite (condiții artificiale);
- efectuarea unei evaluări la nivelul organismelor care au atribuții în managementul și controlul implementării programului pentru stabilirea nivelului de cunoștințe și a expertizei personalului pentru o perioadă de 1-5 ani;
- elaborarea unui plan de acțiune privind pregătirea profesională și specializarea personalului implicat;
- stabilirea necesarului de echipamente pentru verificare în funcție de tipologia investiției și includerea acestora într-un plan de achiziții;
- acordarea de facilități în vederea accesului la instrumente financiare, solicitarea unor documente justificative în etapele premergătoare contractării prin care să dovedească posibilitatea cofinanțării (ex: extras de cont, scrisoare de garanție bancară, contract de deschidere a unei linii de creditare);
- informarea solicitanților cu privire la eligibilitatea cheltuielilor și la alte elemente esențiale ale măsurii prin ghiduri, pliante, site-uri web și acțiuni de informare.

Evaluarea globală a măsurii;

Posibilitatea de verificare și control a măsurii se bazează pe recomandările misiunilor de audit și pe îmbunătățirea procedurilor de lucru ale Agenției de Plăți.

În perioada 2007-2013, principalele probleme identificate au fost determinate de procedurile de achiziții private și crearea de condiții artificiale.

În baza protocolului încheiat între Ministerul Justiției/ ONRC și APDRP, s-a acordat acces gratuit pentru utilizatori din cadrul APDRP la datele aferente firmelor înregistrate în registrul comerțului prin serviciul RECOM online și s-au modificat procedurile APDRP, în scopul întăririi controalelor și verificării statutului de IMM.

Referitor la crearea de condiții artificiale, au fost incluse elemente de verificare și prevenirea condițiilor care au determinat crearea de situații artificiale. Totodată, au fost eliminate: criteriile de selecție care au condus la crearea de condiții artificiale, ca de exemplu numărul de locuri de muncă create/valoare, crearea de avantaje diferite pentru aceleași costuri eligibile la nivelul diverselor măsuri (ex. intensitatea sprijinului).

În urma analizei realizate de AM și AFIR, pe baza experienței din perioada 2007-2013 se poate concluziona că se asigură verificabilitatea și controlul măsurii prin îmbunătățirea procedurilor de lucru, astfel încât să nu se prejudicieze interesele financiare ale UE.

Metodologia de calculare a cuantumului sprijinului, dacă este relevant

Nu se aplică.

Informații suplimentare specifice măsurii

Definirea investițiilor neproductive

-

Definirea investițiilor colective

-

Definirea proiectelor integrate

-

Definirea și identificarea zonelor Natura 2000 eligibile și a altor zone cu mare valoare naturală eligibile

-

Descrierea direcționării sprijinului spre ferme în conformitate cu analiza SWOT efectuată în legătură cu prioritatea menționată la articolul 5 alineatul (2) din Regulamentul (UE) nr. 1305/2013

-

Lista noilor cerințe impuse de legislația Uniunii, pentru respectarea cărora se poate acorda sprijin în temeiul articolului 17 alineatul (6) din Regulamentul (UE) nr. 1305/2013

-

Dacă este relevant, standardele minime pentru eficiența energetică menționate la articolul 13 litera (c) din Regulamentul delegat (UE) nr. 807/2014;

-

Dacă este relevant, definirea pragurilor menționate la articolul 13 litera (e) din Regulamentul delegat (UE) nr. 807/2014

-

Alte observații importante relevante pentru înțelegerea și punerea în aplicare a măsurii

Definiție fermă de familie (conform OUG nr. 43/2013, cu completările și modificările ulterioare)

Exploatarea agricolă aparținând întreprinderii familiale sau persoanei juridice ai cărei asociați sunt exclusiv membri ai aceleiași familii. Dimensiunea economică a fermei de familie este cuprinsă între 8.000-250.000 € SO. Prin membrii aceleiași familii se înțelege soțul/soția și rudele până la gradul III inclusiv.

Definiție fermă mică

Exploatarea agricolă având dimensiunea economică între 8.000 -11.999 € SO (valoarea

producției standard).

Definiție fermă de dimensiune medie

Exploatația agricolă având dimensiunea economică între 12.000 – 250.000 € SO (valoarea producției standard).

Definiție fermă mare

Exploatația agricolă având dimensiunea economică > 250.000 € SO (valoarea producției standard).

Lanțul alimentar integrat reprezintă succesiunea de etape și operații din cadrul aceleași unități implicate în producerea, procesarea, distributia, depozitarea și manipularea produselor agro-alimentare de la producția primară până la comercializare.

Diferențele dintre acțiunile sprijinite prin intermediul sub-măsurii 4.1 (inclusiv 4.1a din STP) și cele sprijinite prin sub-măsura 4.2 (inclusiv 4.2a din STP) sunt:

- proiectele sprijinite în cadrul sub-masurilor 4.1 și 4.1a care vizează și investiții de prelucrare/comercializare produse agricole, vor conține, ca și componentă majoritară, investiția în producția agricolă primară (>50% din valoarea eligibilă a proiectului).
- prin intermediul sub-masurilor 4.2 și 4.2a sunt eligibile investițiile de prelucrare și/sau comercializare (inclusiv colectarea, sortarea, depozitarea), fără posibilitatea de a investi și în producția agricolă primară.

Condiții aplicabile investițiilor în sisteme/echipamente de irigații la nivel de fermă:

I. În toate cazurile, investiția este eligibilă doar dacă :

- Investiția este în conformitate cu planurile de gestionare a bazinelor hidrografice din cadrul Directivei cadru Apă pentru suprafețele vizate și cu programul relevant de măsuri, dacă este cazul;
- Investiția prevede contorizarea apei;

II. În plus:

Pentru îmbunătățirea/modernizarea unei instalații de irigare existente, dacă **corpul de apă subterană sau de suprafață** este **satisfăcător**, conform avizului autorității competente, investiția propusă este evaluată ex-ante ca oferind potențiale economii de apă cu valoare minimă de 5% în conformitate cu parametrii tehnici ai instalației existente;

- dacă corpul de apă **subterană sau de suprafață** este **nesatisfăcător**, conform avizului autorității competente, investiția asigură reducerea efectivă a folosirii apei la nivelul investiției și de asemenea a volumului total de apă utilizat în exploatație, care se ridică la cel puțin 50 % din potențialul economiei de apă posibil a fi realizat la nivelul investiției.

Pentru investiții care duc la o creștere netă a suprafețelor irigate, investiția este eligibilă dacă:

- analiza de mediu, realizată sau aprobată de autoritatea competentă arată că nu va exista nici un impact negativ semnificativ asupra mediului de pe urma investiției. Această analiză se poate referi atât la exploatații individuale cât și la un grup de exploatații;
- **corpul de apă subterană sau de suprafață este satisfăcător**, conform avizului autorității competente (deține aprobarea administrației Naționale „Apele Romane” prin structurile sale teritoriale).
- **În cazul creșterii nete a suprafețelor irigate acolo unde corpul de apă subterană sau de suprafață este nesatisfăcător**, investiția este **eligibilă doar** dacă:
- investiția este combinată cu o investiție într-o instalație de irigație existentă sau cu un element al infrastructurii de irigații evaluate ex ante ca asigurând posibile economii de apă cu valoare minimă de 5 %, în conformitate cu parametrii tehnici ai instalației sau ai infrastructurii existente

și

- asigură o reducere efectivă a utilizării apei, la nivelul global al investiției, care se ridică la cel puțin 50 % din potențialul economiei de apă posibil a fi realizat cu ajutorul investiției în instalația de irigație sau în elementul infrastructurii existente;